

Representantskapsmøte Renovasjon i Grenland IKS

Dato: Fredag 26. april 2024

Tidspunkt: kl. 13.00 – 15.00

Sted: Comfort hotell, Porsgrunn

Saksliste:

1/2024: Godkjenning av innkalling

- Valg av sekretær og to til å undertegne protokoll

2/2024: Årsmelding 2023. Regnskap og balanse, samt styret og revisors beretning

3/2024: Valg av revisor.

4/2024: Valg av styre

5/2024: Valg av klagenemd

6/2024: Godtgjørelse av styrets leder og medlemmer.

7/2024: Justert investeringsbudsjett 2024

8/2024: Oppstart av arbeid med avfallsstrategi.

Dialog med vekt på prosess og fremdriftsplan.

9/2024: Fyllmasser som leveres til gjenvinningsstasjonene – forslag om fastsettelse av pris for avfallet

10/2024: Evaluering av tømmefrekvens for matavfall

I forlengelsen av representantskapets møte vil det bli gitt en orientering om aktuelle saker.

Renovasjon i Grenland IKS

Gustav Søvde
Representantskapets leder



Renovasjon i Grenland
En friskere klode

Saksbehandler: Anne Berit Steinseth

Sak 2/2024 Årsmelding 2023. Regnskap og balanse, samt styret og revisors beretning

Årsmelding 2023, regnskap og balanse, samt styret og revisors beretning ble oversendt kommunene 7. mars, i tråd med selskapsavtalens bestemmelser i punkt 6.2 siste ledd.

Styret behandlet årsmelding og regnskap i sak 7/2024, slikt vedtak ble fattet: «Styret vedtar styrets beretning og regnskap for 2023.»

Forslag til vedtak: Representantskapet vedtar regnskap og årsmelding for 2023.

Vedlegg:

Årsrapport 2023

Årsrapport 2023



**DETTE ER RIG**

Nøkkeltall 2023 4

MÅLOPPNÅELSE HOVEDPLAN

Avfallsreduksjon og forbruk. ... 7

Sortering og
materialgjenvinning. 8

Klima og miljø 9

Brukertilfredshet. 10

Kostnadseffektivitet 10

Benchmarking 11

TJENESTETILBUD

Husstandsinnnsamling 14

Plukkanalyse 15

Gjenvinningsstasjonene 16

Hva skjer med avfallet? 18

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP

Styrets beretning 22

Årsregnskap 24

Dette skjer i 2024 41

Typisk Grenland å være god?

Den nye renovasjonsordningen er ikke lenger ny; den har vært i drift i over ett år. Resultatene viser at endringen har fungert etter intensjonen. Mengden utsortert matavfall har økt med 27 %, og mengden plastavfall har økt med 45 %. Effekten av omleggingen viste seg allerede fra første dag.

En avfallsanalyse (plukkanalyse) ble gjennomført i løpet av høsten. Den viser at 61,3 % av matavfallet kastes i matavfallsdunken, mens resten ender opp i restavfallsdunken. Dette betyr at Grenland allerede oppfyller nasjonale krav for 2030, men det er fortsatt en vei å gå for å nå målet om 70 % innen 2035.

Overgangen fra plastposer til nedbrytbare poser for matavfall har i noen tilfeller bydd på utfordringer. Siden nedbrytbare poser faktisk brytes ned, må bruken tilpasses deretter. Ved å følge enkle råd som bruk av luftet kurv, litt brukt tørkepapir hvis avfallet er vått, og å unngå å overfylle posen, vil de fleste oppleve at posen fungerer. Det er også verdt å merke seg at ved å bruke nedbrytbare poser, sparer vi miljøet for 8 millioner plastposer som tidligere ble delt ut hvert år.

Selv med en økning på 45 % for plast, ender «bare» 48,2 % av plasten opp i sekken; resten ender i restavfallet. De nasjonale kravene er på 50 % fra 2028. Vi har fortsatt litt tid på oss for å nå målet, men det vil utvilsomt bli krevende. Spesielt utfordrende vil kravet om 70 % utsortering innen 2035 være.

Siden toppåret/koronaåret 2020 med 65 000 tonn avfall har avfallsmengden sunket jevnt og trutt og endte på 54 300 tonn i 2023. Samtidig ser vi en reduksjon på rundt 16 000 besøkende på gjenvinningsstasjonene fra 2022 til 2023. Den største nedgangen ser vi etter innføringen av adgangskontroll, noe som tyder på at kontrollen har hatt ønsket effekt ved at kunder utenfor Grenland ikke lenger kan levere til rabattert pris.

Til slutt, men ikke minst, er vi stolte av at materialgjenvinningen også i år har økt og nå ligger på rundt 67 %. Men det betyr ikke at vi kan «hvile på våre laurbær». Nye kontrakter, endringer i avfallets sammensetning, økte krav til verifisering av løsninger osv. kan føre til at prosentandelen går den andre veien.

Arbeidet med å oppfylle dagens og fremtidige krav er en kontinuerlig jobb som både innbyggerne og RiG må gjøre sammen. Foreløpig er vi blant de beste, og kanskje er det typisk for oss å være gode?



Anne Berit Steinseth
daglig leder

Dette er RiG

Renovasjon i Grenland IKS (RiG) er et interkommunalt renovasjonsselskap eid av kommunene Skien, Porsgrunn, Bamble og Siljan. Selskapet ble opprettet som IKS i 2014, men kommunene har samarbeidet om renovasjonsordningene helt siden 1990.

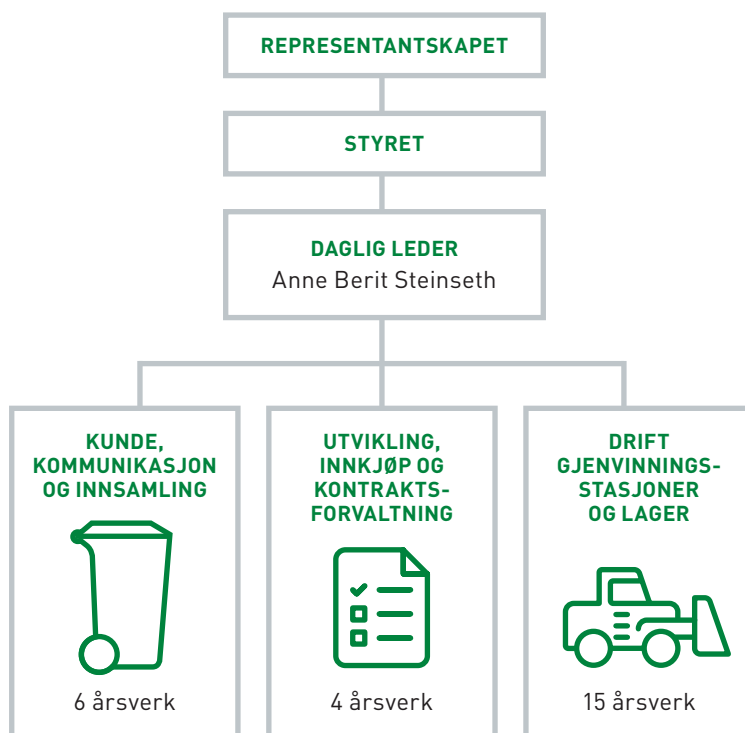
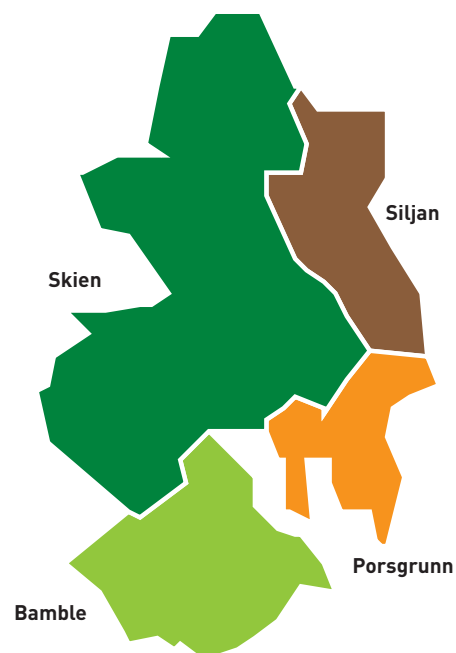
RiG har ansvar for innsamling, transport og behandling av avfall fra husholdning, hytter og kommunale virksomheter.

RiG drives etter selvkostprinsippet. Det vil si at selskapets tjenester finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Regelen er at gebyrene fra innbyggerne i sum ikke kan overstige hva det koster å levere tjenesten.

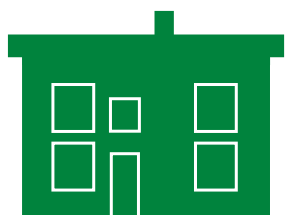
Vår strategi er at grenlandskommunene skal ha en kostnads-effektiv avfallsordning som gir: mindre avfall, mer ombruk, mer materialgjenvinning og fornøyde brukere.

RiGs visjon er: – En friskere klode

Det er 26 årsverk i Renovasjon i Grenland per 31.12.2023.



Nøkkeltall 2023

**52 800**

husstander

**135 000**

beholdere

**2,5**

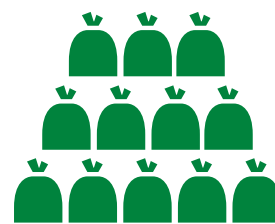
mill. tømminger

**109 500**

innbyggere

**452**

kilo avfall per innbygger

**54 829**tonn avfall totalt,
inkl. fra hytter og
kommunale virksomheter**5 000**

hytter

Gjenvinningsgrad

67,6 %material-
gjenvinning**31,3 %**
energi-
gjenvinning**0,8 %**
deponi**0,3 %**
ombruk

Måloppnåelse

Satsingsområder

RiGs eiere har vedtatt en hovedplan og senere en revidert hovedplan for renovasjonstjenester i Grenland. Planen inneholder satsningsområder og mål for renovasjonstjenestene. I dette kapitlet rapporteres status for 2023 sett opp mot eiernes mål.



**Avfallsreduksjon
og ombruk**



**Sortering og material-
gjenvinning**



Klima og miljø



Brukertilfredshet



Kostnadseffektivitet



Måloppnåelse

Avfallsreduksjon og forbruk

Dette satsingsområdet har ett primærmål.

Økt ombruk

MÅL 2025

3 %

av brukbare/reparerbare produkter skal innen 2025 tas ut av avfallet, ved gjenvinningsstasjonene og grovavfallsruta, og gå til ombruk.

STATUS 2023

0,5 %*

av brukbare gjenstander er tatt ut til ombruk.

* Beregnes som andel i forhold til det som leveres på gjenvinningsstasjon

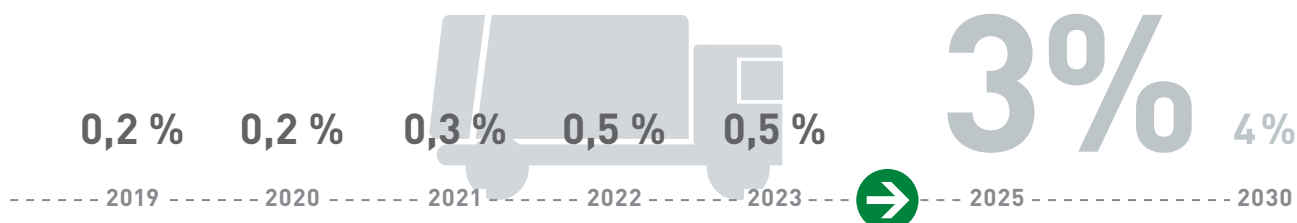
164 tonn brukbare/reparerbare produkter og tekstiler er levert til ombruk fra gjenvinningsstasjonene i 2023. 123 tonn av denne mengden er møbler og andre gjenstander, mens resten er tekstiler. Den totale mengden til ombruk er økt med 12 % fra 2022.

Statistikken for møbler og gjenstander gjelder for mottak hos Keops i Pasadalen og for ombruksmottaket på Eik. Gjenbrukbare gjenstander går videre til Keops butikk i Porsgrunn og Secundus sin butikk på Stathelle. Noe benyttes også til å innrede kommunale boliger i Porsgrunn og Bamble. Registrering av ombruksvarer på Eik startet høsten 2023, med et snitt på 2,1 tonn per mnd.

Nytt i 2023 er at Keops har etablert utsalg av brukbare elektriske produkter. Disse testes av godkjent elektriker før salg. Varene selges dels fra utsalg i Pasadalen og dels i egen avdeling i butikken i Porsgrunn.

På Rødmyr er det en «byttebu» hvor kunder kan sette fra seg eller hente ombruksvarer gratis. Mengder fra denne aktiviteten registreres ikke. Det arbeides med å få på plass en ny løsning for ombruk på Rødmyr, i forbindelse med at det bygges ny gjenvinningsstasjon.

.





Måloppnåelse

Sortering og materialgjenvinning

Dette satsingsområdet har ett primærmål.

Materialgjenvinning

MÅL 2025

60 %

materialgjenvinning av husholdningsavfall innen 2025. 65 % innen 2030.

STATUS 2023

67,6 %

av husholdningsavfallet ble materialgjenvunnet i 2023.

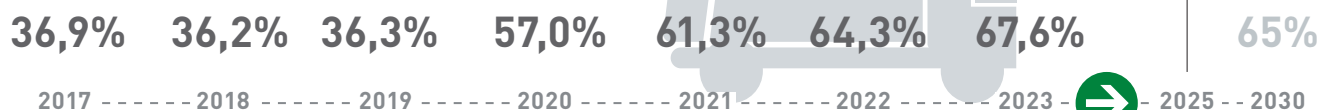
Resultatet er en forbedring fra 2022 hvor andelen materialgjenvinning var 64,3 %.

Andelen materialgjenvinning fra det som hentes hjemme, har gått opp som følge av omlegging til egen dunk for matavfall og sekk til plastemballasje.

Matavfallsmengden har økt med 27 % og mengden plastemballasje har økt med 45 % fra 2022. Samtidig har restavfallsmengden gått ned med 20 %. Til sammen gjør det at andel til materialgjenvinning fra henteordning har økt fra 45 % i 2022 til 53 % i 2023.

60%

OPPNÅDD 2021





Måloppnåelse

Klima og miljø

Hovedmålet for satsningsområdet er knyttet til reduksjon av klimapåvirkning.

Redusert klimautslipp

MÅL

40 %

Reduksjon i klimautslipp fra avfallshåndteringen, med utgangspunkt i basisår 2015.

STATUS 2022

435 %

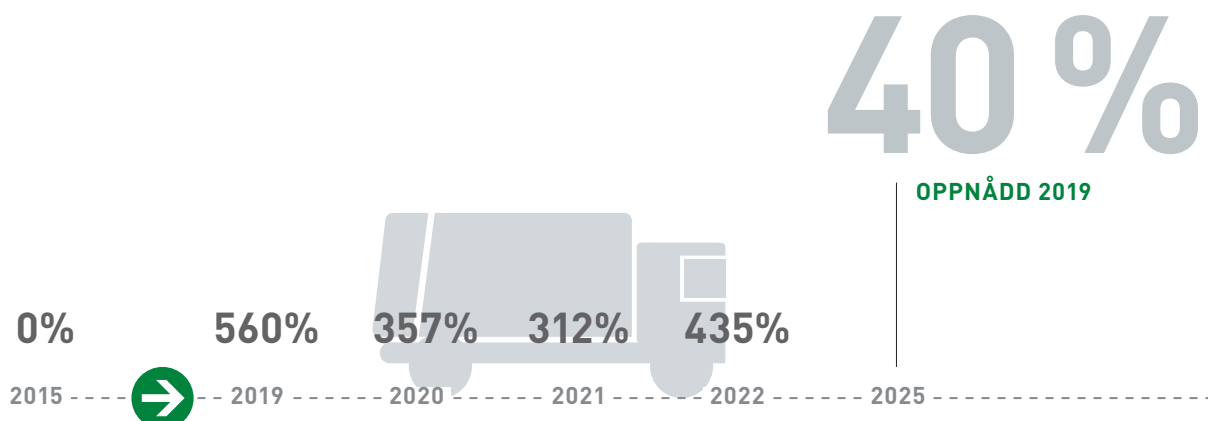
Resultatet gjelder for 2022, da klimaberegningene gjøres i forbindelse med benchmarking, som gjennomføres med fjorårets tall. Resultatet er noe forbedret fra 2021. Det er særlig miljøgevinstene fra materialgjenvinning som er forbedret. I 2022 gikk litt mer av avfallet til materialgjenvinning i forhold til året før, og dette antas å være grunnen til de litt lavere klimautslippene.

De viktigste grepene vi gjør for å redusere klimautslipp, er å premiere fossilfri transport i våre kontrakter, samt sortere ut mest mulig avfall til materialgjenvinning når dette er kostnadmessig forsvarlig.

KLIMAREGNSKAP RIG

(1000 tonn CO2-ekvivalenter)

	2015	2017	2019	2020	2021	2022
Totale utslipp	26	24	17	19	18	19
Totale gevinster	-23	-25	-27	-25	-23	-26
Netto	2	-1	-11	-5,9	-4,9	-7,7





Måloppnåelse

Brukertilfredshet

Dette satsingsområdet måles på brukertilfredshet og kundertilfredshet.

Brukertilfredshet

MÅL

Min. 80 %

generell brukertilfredshet med avfallsordningene i Grenland, i Avfall Norges renovasjonsbenchmarking.

STATUS 2022

82 %

Dette er det fjerde beste i målingen. RiG får særlig gode tilbakemeldinger på informasjon, kundeservice og innsamlingstjenestene. Der det er mest å gå på i forhold til de aller beste, er ved gjenvinningsstasjonene.

Kilde: Renovasjonsbenchmarking 2022

Kundertilfredshet

MÅL

Min. 90 %

kundertilfredshet ved gjenvinningsstasjonene.

STATUS 2022

81 %

Tilfredsheten er gått ned et par prosent siden forrige måling. Dette føyer seg inn i en generell trend for så og si alle selskap. RiG beholder derfor plassen blant de aller beste.

Kilde: Renovasjonsbenchmarking 2022



Måloppnåelse

Kostnadseffektivitet

MÅL

Min. 85 %

score for tjenester og infrastruktur på Avfall Norges renovasjonsbenchmarking for kostnadseffektivitet.

STATUS 2023

89 %

Effektiviteten beregnes i Renovasjonsbenchmarking, som baseres på regnskaps-tall for foregående år. Resultatet viser at effektiviteten for 2022 er noe redusert i forhold til året før, men fremdeles over målet. I deler av 2022 hadde tre kommuner egen beholder til matavfall. Samtidig var optisk sorteringsanlegg i drift. Dette bidro til litt lavere effektivitet i 2022.

Benchmarking

Renovasjonsbenchmarking (RBM) er en sammenligning av hvor bra ulike kommuner/IKS-er gjør det på seks viktige områder.

RiGs resultater oppsummert

RESULTATOMRÅDE	PRESTASJON
Miljøstandard	Svært god
Kundetilfredshet	Svært god*
Tjenestestandard	Svært god
Prisnivå	Svært god
Driftseffektivitet	God
Arbeidsmiljø/HMS	Svært god

*J Kundemålingen ble utført i 2022

Målingen viser at RiG har

- svært gode resultater på materialgjenvinning og miljø
- slankere og mer effektiv kunde- og støtteorganisasjon enn middelet
- over middels tjenestestandard
- meget fornøyde kunder

Økonomisk var 2022 preget av noe høye kostnader til sentralsortering (optisk sortering), og behandlingskostnadene til RiG ligger litt høyere enn middels. Samtidig hadde innsamlingssystemet lavere kostnader enn gjennomsnittet blant deltakerne.

Gebyrnivået er litt lavere enn middels, og den største forbedringen siden forrige måling, var på området arbeidsmiljø/HMS.

Kostnadseffektiviteten er fremdeles god, men har gått litt ned siden forrige måling. Her ligger RiG nå litt under middels. Kostnadseffektiviteten måler hvor billig eller dyrt man får gjennomført sine oppgaver. Denne påvirkes blant annet av hvor strenge miljøkrav som stilles i anskaffelser, men kan også påvirkes av markedsmessige svingninger og tidspunktet man er ute med en anbudskonkurranse.

Benchmarkingen benyttes av RiG både for å måle hvor godt egne målsettinger nås, og til forbedringsarbeid.

Om benchmarkingen 2023

Benchmarkingen gjennomføres i full skala hvert annet år, og med enklere data i mellomårene. 2023 var et slikt mellomår. I 2023 var RiG eneste deltaker som sendte inn nye data. Sammenligningen blir derfor mer usikker enn normalt.

Målingen benytter data fra forrige kalenderår, så i 2023 er data for 2022 benyttet.

I 2022 hadde Porsgrunn, Bamble og Siljan egen beholder for matavfall og sekk til plast i fire måneder. Samtidig ble optisk sortering beholdt, til forholdsvis høy kostnad.

Neste års benchmarking – med data fra 2023 – vil derfor gi et bedre bilde av hvordan endringen i innsamlings-system slår ut.

Tjenestetilbud

Renovasjon i Grenland ivaretar avfallshåndteringen for nesten 110 000 innbyggere. Tjenestetilbudet utvikles med målbilde om å være effektiv og tilgjengelig, men også for å sikre at målene for materialgjenvinning nås.

Vi har tilbake i 2021 nådd 2025-målet om 60% materialgjenvinning, men nye målkrav rykker stadig nærmere.

De gode resultatene som den enkelte innbygger er med å oppnå igjennom daglig kildesortering, viser at vi er på god vei. Det er likevel behov for at tjenesten stadig innrettes for å få ut mer materiale til gjenvinning. Det vil ruste oss for framtidens enda mer ambisiøse mål.





Tjenestetilbud

Husstandsinnnsamling

I 2023 samlet renovasjonsbilene inn **23 872 tonn** avfall fra husholdningene i Grenland.

Innsamling, mottak, håndtering og behandling av avfall fra 109 500 innbyggere, 5 000 hytter, og kommunale virksomheter, er et omfattende og komplekst arbeid. Arbeidet omfatter tømning av 135 000 dunker og containere til rett tid, samt omlasting og transport til sluttdestinasjon der avfallet fortrinnsvis materialgjenvinnes, forbrennes eller som minst ønsket løsning, deponeres.

Vi «besøker» husholdningene i snitt ca. 58 ganger per år dersom bestillingsordningene inkluderes. Samlet utførte renovatørene om lag 2,5 millioner tømminger.

Andelen avfall til materialgjenvinning øker fortsatt

	2015	2018	2020	2021	2022	2023
Tonn	25 120	26 544	25 807	26 545	25 289	23 872
Materialgjenvinning	44,20 %	44,20 %	43,10 %	43,80 %	44,60 %	52,90 %
Energigjenvinning	55,80 %	55,80 %	56,90 %	56,20 %	55,40 %	47,10 %

Plukkanalyse



I 2023 ble det gjennomført plukkanalyse av husholdningsavfall. En utvalgt mengde rest- og matavfall ble samlet inn og gjennomgått. Ved å analysere avfallet, kan vi vurdere hvor flinke vi er til å kildesortere i Grenland.

Hovedfunn

- 61,3 % av matavfallet blir riktig kildesortert.
- I restavfallet kunne 57,1 % av avfallet vært utsortert til materialgjenvinning.

Begge tallene viser framgang fra forrige plukkanalyse i 2021.



RESTAVFALLSDUNKEN

- Papp og papir **6,3 %**
- Matavfall **31,7 %**
- Sekker/poser til avfall **2,4 %**
- Plastemballasje **9,6 %**
- Glassemballasje **2,4 %**
- Metallemballasje **1,5 %**
- Annet metall **0,8 %**
- Gjenvinnbare tekstiler **3,5 %**
- Farlig avfall og EE-avfall **1,4 %**
- Øvrig avfall **40,1 %**

Hele rapporten
er tilgjengelig på
www.rig.no

Tjenestetilbud

Gjenvinningsstasjoner

I 2023 ble det levert **30 958 tonn** avfall til gjenvinningsstasjonene i Grenland.

Grovavfall som ikke passer å kaste i dunken hjemme, kan leveres til en av tre gjenvinningsstasjoner; Pasadalen, Rødmyr eller Eik. Til sammen var det 194506 besøkende til anleggene i 2023, og vi tok i mot 30 958 tonn avfall.

Avfall som leveres til gjenvinningsstasjonene sorteres og mye av avfallet blir materialgjenvunnet. Høsten 2023 tok vi i bruk adgangs-kontroll og dette kan ha bidratt til at mengdene har gått litt ned.

	2015	2018	2020	2021	2022	2023
Tonn	32 716	32 418	39 838	33 761	32 372	30 958
Ombruk	0,00 %	0,00 %	0,20 %	0,30 %	0,45 %	0,5 %
Materialgjenvinning	31,90 %	29,70 %	65,90 %	75,10 %	79,71 %	79 %
Energigjenvinning	60,10 %	58,50 %	30,30 %	24,40 %	18,08 %	19 %
Deponi	8,00 %	11,80 %	3,60 %	0,20 %	1,76 %	1,5 %



Hva skjer med avfallet?

Hentes hjemme

	AVFALLSTYPE	LEVERANDØR	HVA BLIR DET TIL?	LOKASJON
	Papp, papir og drikkekartong	Norsk Gjenvinning AS	Nye papirprodukter; toalettpapir, lesestoff mm.	<i>Sortering:</i> Tønsberg <i>Nye produkter:</i> Ulike fabrikker i EU/EØS
	Plastemballasje	Norsirk	Nye plastprodukter som poser, rør, blomsterpotter mm.	Bredaryd, Sverige
	Matavfall	Lindum	Biogass og gjødsel til landbruk	Taranrød, Tønsberg
	Restavfall	Ragn-Sells AS (t.o.m. 31.10.23) Bjorstaddalen Næring AS	Energi i form av fjernvarme	Fortum Klemetsrud, Oslo Hafslund Oslo Celios
	Glass- og metall-emballasje	Sirkel Glass	Nye produkter som syltetøyglass, hermetikkbokser mm.	<i>Sortering:</i> Fredrikstad <i>Gjenvinning:</i> Forskjellige anlegg i Norge

Gjenvinningsstasjonene

	AVFALLSTYPE	LEVERANDØR	HVA BLIR DET TIL?	LOKASJON
	Ombruk	Keops og Secundus	Salg i bruktbutikker og innredning av komm. leiligheter	Lokalt utsalg
	Papp og kartong	Ragn-Sells	Nye papirprodukter; toalettpapir, lesestoff mm.	<i>Sortering:</i> Borgeskogen <i>Gjenvinning:</i> ulike anlegg i Asia
	Blandet plast	Grønt punkt	Nye plastprodukter som poser, rør, blomsterpotter mm.	<i>Pressing:</i> Borgeskogen. <i>Sortering og gjenvinning:</i> Litauen
	EPS (Isopor)	Ragn-Sells	Ny isopor til emballasje o.l.	<i>Sortering og pressing:</i> Borgeskogen. <i>Gjenvinning:</i> Nederland.
	Tekstiler	UFF	Brukbare produkter selges	<i>Sortering:</i> Litauen <i>Salg av klær:</i> hele verden
	Metaller	Metallco	Nye produkter i metall	Ulike anlegg i Norge
	EE-avfall (elektrisk)	ERP	Nye produkter i metall og plast	Ulike anlegg i Norge
	Fyllmasser	Bjorstaddalen Næring	Konstruksjonsmasser	Bjorstaddalen, Skien

Gjenvinningsstasjonene

	AVFALLSTYPE	LEVERANDØR	HVA BLIR DET TIL?	LOKASJON
	Nedfallsfrukt	Lindum	Biogass og gjødsel	Taranrød, Tønsberg
	Matavfall	Ragn-Sells	Biogass og gjødsel	Taranrød, Tønsberg
	Dekk	Dekkretur	Produkter som skyttematter, tyngdematter til grassilo, gummi-granulat og energi	Sortering og kverning: Bamble Brukbare dekk: EU Dekkdeler; kaianlegg, skytematter og landbruk: Norge Granulat: Marokko og Tyrkia
	Trevirke	Geminor	Nye produkter i tre	Kverning: Bjorstaddalen Gjenvinning: Latvia
	Trevirke (MDF-plater som ikke kan gjenvinnes)	Geminor	Strøm og varme	Sverige, ulike anlegg
	Hageavfall	Bjorstaddalen Næring	Kompost	Bjorstaddalen, Skien
	Impregneret trevirke	Norsk Gjenvinning	Strøm og varme	Kirkenær, Innlandet
	Asbest	Norsk Gjenvinning	Kan ikke utnyttes, går til deponi	Larvik (Grinda)
	Gips	Norsk Gjenvinning	Nye gipsplater	Holmestrand
	Vindu med PCB	Ruteretur	Isolasjonsprodukter Strøm og varme	Sortering: Fredrikstad. Glassgjenvinning: Askim Resten: Tyskland og Sverige
	Fritidsbåter	Bjorstaddalen Næring	Hovedandel til deponi. Resten blir til nye produkter	Sortering: Bjorstaddalen, Skien. Videre behandling på anlegg for aktuelt materiale (plast, metall mm)
	Farlig avfall	Norsk Gjenvinning	Energigjenvinning, materialgjenvinning og deponi	Norge, Sverige og Danmark
	Restavfall	Geminor	Nye produkter i plast, papir, metall og trevirke	Sortering: Robotanlegg i Bjorstaddalen Forbrenning: Sverige Metallgjenvinning: Mo i Rana, Plastgjenvinning: Nederland. Treggjenvinning: Litauen Papp/papir: Nederland og Sverige

Årsberetning og regnskap





Årsregnskap

Selskapsavtalen angir hvordan kostnadene skal fordeles mellom kommunene. Variable kostnader knyttet til kjøp av varer og tjenester mv. faktureres den enkelte kommune etter faktisk forbruk der det er mulig. Andre kostnader fordeles etter vektet innbyggertall.

Driftsregnskap	24
Balanseregnskap	26
Kapitalregnskap	28
Noter til regnskapet	29
Revisors beretning	38



Styrets beretning



Styret i Renovasjon i Grenland IKS, fra venstre: Terje Wold, Marco Poul Gozzi, Kjersti Førstøyl, Merethe Pepevnik, Andre Lindkjen Olsen. Foto: Tom Riis

Styrets virksomhet

Styret har hatt ni styremøter. Møtene har behandlet saker som tilligger styret i henhold til lov og selskapsavtale, totalt 62 saker. Det er avholdt fire representantskapsmøter. Representantskapet har behandlet 18 saker.

Årets regnskap

Regnskapet er ført i tråd med kommunale regnskapsprinsipper, etter bestemmelser om det i selskapsavtalen. Aktiviteten i selskapet har vært innenfor lovpålagt renovasjon, dvs. selvkostområdet, samt en mindre andel næringsavfall, som i det alt vesentlige omfatter kommunale virksomheter.

Omlegging av renovasjonsordningen til egen dunk for matavfall og plastavfall i sekk, viser etter ett år gode resultater. Mengden innsamlet matavfall er økt med 27 % og mengden innsamlet plastavfall har økt med 45 %. Adgangskontroll på gjenvinningsstasjonene er ble igangsatt høsten 2023 og resultatene var synlige nesten umiddelbart. Kunder som ikke betaler renovasjonsgebyr i Grenland avvises i porten eller betaler full pris for å levere avfall.

Driftsinntektene endte på kr 177 471 959. Driftsutgiftene var på kr 172 495 617. Etter eksterne finanstransaksjoner er ordinært resultat et overskudd på kr 406 448.

Selskapet driftes etter prinsippet om selvkost jf. forurensningslovens §34. Resultatet for 2023 viser etter avsluttet selvkost, en samlet overdekning på kr 2 801 716. Innenfor selvkostområdet avfall fra husholdninger, er overdekning på kr 2 461 396. Avregningen viser overdekning for Porsgrunn, Skien og Siljan, som får tilbake penger, mens det for Bamble er underdekning og de må betale. I skattepliktig virksomhet, som er næringsavfall/avfall fra kommunale virksomheter, er det en overdekning på kr 340 320. Overdekningen er bokført som egen avsetning, som avregnes mot kundene slik at denne delen av virksomheten også håndteres som selvkost.

Viktigste årsak til overskudd er lavere avfallsmengder enn budsjettert, sammen med gjennomførte tiltak for å redusere forbruket og ved det utgiftene.

Prosjekt 515 – Nye Rødmyr Gjenvinningsstasjon har et mindreforbruk i forhold til budsjett på 6,3 MNOK. Årsaken er at byggearbeidene som ble gjennomført de siste to månedene i 2023 var mindre kostnadsintensive enn leverandøren hadde budsjettet. Kostnadene forventes påløpt i 2024.

Basert på at selskapet hver måned fakturerer kommunene et akontobeløp tilstrekkelig til å dekke selskapets forpliktelser, var likviditeten tilfredsstillende per 31.12.2023.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av RiGs finansielle stilling og resultat.

Arbeidsmiljø

Det er gjennomført to personalsamlinger i løpet av året. Formålet med samlingene er å sikre internkommunikasjon, i form av dialog og informasjonsflyt.

Det er gjennomført en medarbeiderundersøkelse, som er fulgt opp med tiltaksplaner.

Det er etablert rutine for oppfølging av lønns- og arbeidsforhold hos leverandører og underleverandører.

Sykefravær

Sykefraværet har vært på 6,4 %. Sykefraværet fordeler seg med et langtidsfravær på 3,7 % og et korttidsfravær på 2,8 %. Sykefraværet var 5,6 % i 2022.

Ulykker

Det har vært fem ulykker med personskade. Kutt i fm at sopekost knakk, en fallskade, kuttskade ved stabling av vinduer, et vindu traff en operatør i fm et kraftig vindkast og en operatør fikk spylevæske i øyet.

Det har vært åtte tilfeller av materielle skader; skader som følge av innbrudd på anlegget, ulike skader i fm kjøring av maskiner (knust vindu, skader i området innkjøring til lageret, skade på grind, skade på dør på truck).

Utover det har det vært 22 uønskede hendelser; kunde falt ned fra rampe ved flytting av container, kunde falt ned i container til plast, tre branntilløp i containere og en på henger til kunde, ukjent pulver medførte utrykning fra politiet, utskjelling av ansatte, innbrudd mv.

Aktuelle rutiner er gjennomgått og oppdatert for å redusere fremtidig risiko.

Likestilling

Det er per 31.12.2023 26 årsverk, fordelt på syv kvinner (26,9 %) og 19 menn (73,1 %). Innleie av vikarer er redusert gjennom å ansette åtte skolelever/studenter som ekstrahjelp, primært til lørdager. Daglig leder er kvinne. Det er to kvinner og tre menn i styret.

Ytre miljø

RiG er ansvarlig for å samle inn, behandle og gjenvinne avfall fra husholdninger og kommunale virksomheter i eierkommunene. Selskapet har som mål å bidra til en miljøeffektiv drift, som reduserer avfalllets negative innvirkning på det ytre miljø, samtidig som ressursutnyttelse blir best mulig.

RiG driver kontraktsforvaltning på vegne av eierkommunene og stiller krav om at leverandørene etterfølger pålagte tillatelser fra regulerings- og forurensningsmyndighet. Det stilles også krav om at leverandørene skal ha internkontrollsystem (HMS) og det kreves miljøforsvarlig gjennomføring av tjenesten.

Skien, 5. mars 2024

Merethe Pepevnik
Styrets leder

Terje Wold
Nestleder

Kjersti Førstøl
Styremedlem

Marco Poul Gozzi
Styremedlem

Andre Lindkjen Olsen
Styremedlem

Driftsregnskap

DRIFTSINNTEKTER	Note	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Salg av verdifraksjoner		-9 323 283	-9 310 000	-9 310 000	-15 387 824
Gebyrinntekter gjenvinningsstasjoner		-9 511 539	-10 000 000	-10 000 000	-9 852 830
Renovasjonstjenester kommuner		-143 817 827	-146 240 000	-146 240 000	-124 666 159
Næringsavfall		-14 205 379	-14 750 000	-14 750 000	-12 985 385
Overføringer med krav til motytelser		-613 931	-	-	-791 609
Sum driftsinntekter		-177 471 959	-180 330 000	-180 330 000	-163 683 807
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	9	15 451 894	16 070 515	16 070 515	13 905 441
Sosiale utgifter	9	5 318 380	3 871 284	3 871 284	3 998 858
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon		21 443 113	143 838 186	143 838 186	134 157 222
Art 137000 Gjenvinningsstasjonene:		30 167 944			
Art 137000 Husholdningene:		88 490 045			
Art 137000 Annet:		1 114 876			
Overføringer		148 041	-	-	-
Avskrivninger	8	10 361 324	21 698 000	21 698 000	7 862 440
Sum driftsutgifter		172 495 617	185 477 985	185 477 985	159 923 962
Driftsresultat		-4 976 343	5 147 985	5 147 985	-3 759 845

EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER	Note	Regnskap 2023	Revidert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		-1 833 030	-	-	-973 464
Valutagevinst		-921	-	-	-2 193
Sum eksterne finansinntekter		-1 833 951	-	-	-975 657
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter	13	5 182 629	4 786 000	4 786 000	2 680 379
Valutatap		-	-	-	1 019
Avdragsutgifter	13	11 582 540	12 845 000	12 845 000	9 940 648
Sum eksterne finansutgifter		16 765 169	17 631 000	17 631 000	12 622 045
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		14 931 218	17 631 000	17 631 000	11 646 389
Motpost avskrivninger	8	-10 361 324	-21 698 000	-21 698 000	-7 862 440
Ordinært resultat		-406 448	1 080 985	1 080 985	24 103
AVSETNINGER					
Bruk av avsetninger					
Bruk av disposisjonsfond	5	-247 920	-1 328 905	-1 080 985	-24 103
Sum bruk av avsetninger		-247 920	-1 328 905	-1 080 985	-24 103
Avsetninger					
Overført til investeringsregnskapet		247 920	247 920	-	-
Avsetninger disposisjonsfond	5	406 449	-	-	-
Sum avsetninger		654 369	247 920	-	-
Regnskapsmessig resultat	5	0	-	-	-0

Balanseregnskap

EIENDELER

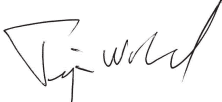
	Note	2023	2022
(A) Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	8	81 112 194	66 756 700
Utstyr, maskiner og transportmidler	8	47 441 370	49 725 641
Aksjer og andeler	15	48 700	48 700
Pensjonsmidler	11	15 693 027	13 212 505
Sum anleggsmidler		144 295 291	129 743 546
(B) Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	4	1 831 803	826 021
Premieavvik	11	796 599	1 314 572
Kasse, bankinnskudd		49 118 567	34 926 764
Sum omløpsmidler		51 746 969	37 067 356
Sum eiendeler (A + B)		196 042 260	166 810 902

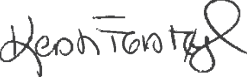
EGENKAPITAL OG GJELD

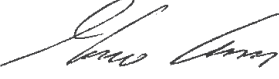
	Note	2023	2022
(C) Egenkapital			
Disposisjonsfond	5	-3 233 245	-3 257 349
Bundne investeringsfond	5	-500 000	-500 000
Udekket i investeringsregnskapet		-	247 920
Kapitalkonto	7	-13 293 229	-16 808 183
Sum egenkapital		-17 185 002	-20 293 508
(D) Gjeld			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelse	11	-15 191 877	-7 975 185
Andre lån	13	-130 077 312	-116 059 852
Sum langsiktig gjeld		-145 269 189	-124 035 037
KORTSIKTIG GJELD			
Annen kortsiktig gjeld		-33 588 069	-22 482 357
Sum kortsiktig gjeld		-33 588 069	-22 482 357
Sum gjeld (D)		-178 857 258	-146 517 394
Sum egenkapital og gjeld (C + D)		-196 042 260	-166 810 902
Balansens nettosum		-	-
(E) Memoriakonti			
Ubrukte lånemidler		14 267 127	11 099 674
Andre memoriakonti		-	-
Motkonto for memoriakontiene		-14 267 127	-11 099 674
Sum memoriakonti		-	-

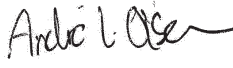
Skien, 5. mars 2024


Merethe Pepevnik
 Styrets leder


Terje Wold
 Nestleder


Kjersti Førstøyl
 Styremedlem


Marco Poul Gozzi
 Styremedlem


Andre Lindkjen Olsen
 Styremedlem

Kapitalregnskap

	Note	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringsinntekter				
Andre overføringer		-	-	-
Sum inntekter		-	-	-
Investeringsutgifter				
Lønnsutgifter		1 627 316	2 131 466	1 796 097
Sosiale utgifter		537 890	-	493 915
Kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon		20 267 340	28 093 100	20 210 313
Sum utgifter		22 432 547	30 224 566	22 500 326
Finansutgifter				
Dekning av tidligere års udekket		-	-	-
Kjøp av aksjer og andeler		-	-	-
Sum finanstransaksjoner		-	-	-
Finanseringsbehov		22 432 547	30 224 566	22 500 326
Finansiering				
Bruk av lån		-22 432 547	-30 224 566	-22 500 326
Overføringer fra driftsregnskapet		-247 920	-247 920	-
Dekning av tidligere års udekket beløp		247 920	247 920	-
Sum finansiering		-22 432 547	-30 224 566	-22 500 326
Udekket	5	0	-	-

Noter til regnskapet

NOTE 1 Organisering, regnskapsprinsipper og vurderingsregler

ORGANISERING

Renovasjon i Grenland IKS (RiG) er et interkommunalt selskap dannet av kommunene Bamble, Porsgrunn, Siljan og Skien, med hjemmel i Lov om interkommunale selskap av 29.01.99 nr. 6. Det er opprettet en skriftlig selskapsavtale som regulerer særskilte forhold, øvrige forhold reguleres av lovens bestemmelser. Selskapets øverste myndighet er representantskapet, som velger styret. Styret utøver den løpende forvaltningen av selskapet, basert på selskapsavtalen og fullmakter fra representantskapet.

Selskapets formål er å utføre gode, kostnads- og miljøeffektive renovasjonsoppgaver for deltakerkommunene.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året, som vedrører selskapets virksomhet skal fremgå av drifts- eller kapitalregnskapet i regnskapsåret, enten de er betalt eller ikke.

DRIFTS- OG KAPITALREGNSKAP

Alle løpende inntekter og innbetalinger, og anvendelse av disse skal regnskapsføres i driftsregnskapet.

Inntekter knyttet til varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler inntektsføres i kapitalregnskapet. Andre inntekter som er uvanlige og uregelmessige inntektsføres også i kapitalregnskapet. Alle investeringer utgiftsføres i kapitalregnskapet og balanseføres.

VURDERINGSREGLER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til brutto anskaffelseskost. Med brutto menes at det ikke er gjort fradrag for eventuelle overføringer i form av tilskudd eller gaver i anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives anlegget til virkelig verdi.

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk.

Avskrivning og nedskrivning av anleggsmidler påvirker ikke resultatet i selskapets drifts- eller kapitalregnskap.

Omløpsmidlene er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Langsiktig gjeld er vurdert til opptakskost.

NOTE 1 forts.**SELVKOSTREGNSKAP – AVFALL FRA HUSHOLDNINGENE**

Forurensningsloven § 34 fastsetter følgende prinsipp når det gjelder selvkost: «Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallssektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll mv. Kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene.

Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter §§ 29, 30 eller 31 må gebyrene ikke overstige kommunens kostnader.»

ETTERKALKYLE SELVKOST	TOTALT	SKIEN (Abonnenter)	BAMBLE (Abonnenter)	PORSGRUNN (Abonnenter)	SILJAN (Abonnenter)
Eierbidrag	147 442 644	74 844 141	20 942 266	48 225 651	3 430 586
Øvrige driftsinntekter	16 614 476	7 254 022	2 505 269	6 420 004	435 181
Driftsinntekter	164 057 120	82 098 163	23 447 535	54 645 655	3 865 767
Direkte driftsutgifter	147 525 757	72 604 071	23 319 341	48 319 438	3 282 906
Avskrivningskostnad	9 630 904	4 837 396	1 533 588	3 052 579	207 342
Kalkulatorisk rente (1,96%)	4 439 063	2 227 197	710 247	1 406 111	95 508
Driftskostnader	161 595 724	79 668 664	25 563 176	52 778 128	3 585 756
Resultat	2 461 396	2 429 499	-2 115 641	1 867 526	280 011
Kostnadsdekning i %		1,03 %	0,92 %	1,04 %	1,08 %

Totalt kr 2 461 395 er avregnet kommunene - fordelt som følger:

Skien kommune, til gode	2 429 499
Bamble kommune, skyldig	2 115 641
Porsgrunn kommune, til gode	1 867 526
Siljan kommune, til gode	280 011

NOTE 2 Salgsinntekter fra fraksjoner - inkl. andel næring

	2023	2022
Plastemballasje	-972 357	-541 073
Glass-/metallemballasje	-881 163	-899 916
Papir/Papp	-1 901 677	-6 643 301
Farlig avfall	-366 393	-260 002
Kompleksmetall	-4 303 100	-4 708 361
EE-avfall	-490 826	-495 966
Salg av timer til GVB AS	-94 687	-678 679
Betaling gjenvinningsstasjonene	-9 511 539	-9 852 830
Annet	-178 179	-445 017
Sum salg	-18 699 921	-24 525 145

NOTE 3 Endring i arbeidskapital

BALANSEREGNSKAPET	SALDO 01.01.	SALDO 31.12.	ENDRING
Omløpsmidler	37 067 356	51 746 969	14 679 613
Kortsiktig gjeld	22 482 357	33 588 069	11 105 712
Sum endring i balansen	14 584 999	18 158 900	3 573 901
Arbeidskapital (A)			3 573 901

ENDRING I ARBEIDSKAPITALEN SKYLDES:	BELØP	SUM
Anskaffelse av midler		
Inntekter driftsregnskap	-177 471 959	
Inntekter kapitalregnskap	-22 432 547	
Innbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	-1 833 951	
Sum anskaffelse av midler	-201 738 457	-201 738 457
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsregnskap (ekskl. avskrivninger)	162 134 292	
Utgifter kapitalregnskap	22 432 547	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	16 765 169	
Sum anvendelse av midler	201 332 009	201 332 009
Anskaffelse – anvendelse av midler		-406 449
Endring memoria – ubrukte lånemidler		-3 167 453
Endring arbeidskapital i drifts- og kapitalregnskap (B)		-3 573 901
(A=B)		0

Endring i arbeidskapital for 2023 er en økning på kr. 3 573 901.

NOTE 4 Fordringer og gjeld til deltakerkommuner

Pr. 31.12.232	FORDRING	GJELD
213.890.100 Kundefordringer Næring		
Skien kommune	-	-
Porsgrunn kommune	-	-
Bamble kommune	-	-
Siljan kommune	-	-
213.890.110 Kundefordringer		
Skien kommune	-	-
Porsgrunn kommune	-	-
Bamble kommune	-	-
Siljan kommune	-	-
232.890.000 Leverandørgjeld		
Skien kommune	-	(196 617,49)
Porsgrunn kommune	-	-
Bamble kommune	-	-
Siljan kommune	-	-
Sum gjeld og fordringer deltakerkommuner	-	(196 617,49)

Avregning selvkost husholdning for 2023 er belastet regnskapet og fremkommer som avsetning på konto 232.200.001 pr 31.12.2023.

Kapitalinnskudd fra deltakerkommuner

Skien kommune	50,31 %	251 550,00
Porsgrunn kommune	33,85 %	169 250,00
Bamble kommune	13,51 %	67 550,00
Siljan kommune	2,33 %	11 650,00
Sum innskutt kapital konto 255.080.0100	100,00 %	500 000,00

NOTE 5 Bruk og avsetning av fond

DISPOSISJONSFOND	2023	2022
Beholdning 01.01.	3 233 245	3 257 349
Bruk av fondet i driftsregnskapet		24 103
Bruk av fondet i kapitalregnskapet	247 920	0
Avsetninger til fond	406 449	0
Beholdning 31.12.	3 391 774	3 233 245
BUNDNE INVESTERINGSFOND	2023	2022
Beholdning 01.01.	500 000	500 000
Bruk av fondet i driftsregnskapet	0	0
Bruk av fondet i kapitalregnskapet	0	0
Avsetninger til fond	0	0
Beholdning 31.12.	500 000	500 000

NOTE 6 Regnskapsmessig resultat

Driftsregnskapet 2023 viser et regnskapsmessig resultat på kr 0. Kapitalregnskapet 2023 er avsluttet i balanse. Udekket fra kapitalregnskapet 2021 - kr 247 920 er blitt dekket inn i 2023.

NOTE 7 Kapitalkonto

	DEBET	KREDIT
Saldo 01.01.2023		16 808 183
ENDRINGER I PERIODEN		
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler		
Av- og nedskrivning av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	10 361 324	
Salg av aksjer og andeler		
Nedskrivning av aksjer og andeler	1 000 000	
Avdrag på utlån		
Nedskrivning av utlån		
Bruk av lånemidler	22 432 547	
Økt pensjonsforpliktelse		
Aktivering av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler		23 432 547
Kjøp av aksjer og andeler		
Oppskrivning av aksjer og andeler		
Utlån		
Avdrag på eksterne lån		11 582 540
Pensjonsforpliktelser (inkl. arbeidsgiveravgift)	7 216 692	
Endring skyldig arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser		
Pensjonsmidler		2 480 522
Saldo 31.12.2023	13 293 229	
Sum debet/kredit	54 303 792	54 303 792

NOTE 8 Anleggsmidler (maskiner og utstyr)

	Tomter og ikke avskrivb.	Maskiner, verktøy, inventar og utstyr	Ikke faste anlegg	Faste anlegg	Bygninger	Sum
Anskaffelseskost 01.01.23	20 302 779	8 861 411	40 864 230	37 842 205	8 611 716	116 482 341
Årets tilgang	0	612 441	3 765 092	19 007 118	47 895	23 432 547
Årets avgang	0	0	0		0	0
Anskaffelseskost 31.12.23	20 302 779	9 473 852	44 629 322	56 849 323	8 659 611	139 914 888
Årets avskrivninger	0	874 230	5 787 575	3 006 371	693 148	10 361 324
Netto akk.nedskrivninger	0	0	0	1 000 000	0	1 000 000
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.23	0	874 230	5 787 575	4 006 371	693 148	11 361 324
Bokført verdi pr. 31.12.23	20 302 779	8 599 622	38 841 748	52 842 952	7 966 463	128 553 564
Årets nedskrivninger	0	0	0	1 000 000	0	1 000 000
Økonomisk levetid	-	10	7	15	Lager 40 Adm.bygg 50	
Avskrivningsplan	Ikke avskrivbare	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

NOTE 9 Lønn til daglig leder og styrehonorar

Daglig leder har i perioden 01.01.–31.12.23 mottatt kr 1 258 863 i lønn, i tillegg kommer telefongodtgjørelse på kr. 4 392. Arbeidsgivers andel av pensjonskostnaden for daglig leder utgjør kr. 193 449. Det ble utbetalt kr. 157 200 i styrehonorar i 2023.

NOTE 10 Godtgjørelse til revisor

Det er i 2023 bokført kr 49 000 i godtgjørelse til revisor, fordelt som følger:

Regnskapsrevisjon, 2022	49 000
Rådgivning	-

NOTE 11 Pensjon

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Pensjonsforpliktelsen består av den diskonterte verdi av de samlede fremtidige pensjonsytelser som er opptjent ved utgangen av året. Forpliktelsen er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Årets pensjons-kostnader er endringen i forpliktelsen fra begynnelsen til slutten av året. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring påfølgende år.

GENERELT OM PENSJONSORDNINGENE I SELSKAPET

Pensjonsordningen er en ytelsesbasert ordning i.h.h.t. tariffavtale innenfor KS-området og beskrevet i SGS 2020. Fra 01.01.20 er det en påslagsordning for alle født etter 1963 eller senere. Ordningen tilfredsstiller krav om Lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Pensjonsordningen gir rett til definerte ytelser, som er avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder.

Ytelsene omfatter alderspensjon, etterlattepensjon, barnepensjon, uførepensjon og AFP.

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Det vil normalt være forskjell mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen påfølgende år.

NOTE 11 forts.

ÅRETS NETTO PENSJONSKOSTNAD	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 037 913	1 001 231
Rentekostnad av årets pensjonsforpliktelse	516 388	251 599
Brutto pensjonskostnad	2 554 301	1 252 830
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-553 866	-415 051
Netto pensjonskostnad	2 000 435	837 779
Sum amortisert premieavvik	1 152 123	-199 218
Administrasjonsomkostninger	166 541	177 507
Samlet kostnad	3 319 100	816 068

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, og fratrullet forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnader og regnskapsført premieavvik utgjør årets samlede pensjonskostnad.

PREMIEAVVIK	2023	2022
Forfalt premie (inkl. adm.kostnader)	2 865 135	2 167 409
Administrasjonskostnad	-2 166 976	-1 015 286
Netto pensjonskostnad	0	0
Premieavvik	698 159	1 152 123

SAMLET PREMIEAVVIK	2023	2022
Samlet premieavvik 01.01.	1 152 123	-199 218
Premieavvik for året inkl. arbeidsgiveravgift	796 599	1 152 123
Resultatført 1/1 av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-1 152 123	199 218
Samlet premieavvik 31.12. inkl. arbeidsgiveravgift	796 599	1 152 123
Herav oppført under omløpsmidler	796 599	1 152 123
Herav oppført under kortsiktig gjeld	0	0

Hvis netto pensjonskostnad overstiger pensjonspremien skal negativt premieavvik utgiftsføres og balanseføres som kortsiktig gjeld. Positivt premieavvik inntektsføres og balanseføres som kortsiktig fordring.

PENSJONSFORPLIKTELSE OG PENSJONSMIDLER	2023	2022
Brutto påløpt forpliktelse	15 253 807	8 622 391
Pensjonsmidler	15 693 027	13 212 505
Netto pensjonsforpliktelse	-439 220	-4 590 114
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	0	-647 206
Pensjonsforpliktelse inkl. arbeidsgiveravgift	-439 220	-5 237 320

Beregnete pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv. anleggsmidler og langsiktig gjeld. Nedenfor gis en spesifisering av innholdet i pensjonsforpliktelsene og -midlene.

NOTE 11 forts.

SPESIFIKASJON PENSJONSFORPLIKTELSE	2023	2022
Estimert forpliktelse 01.01.	0	0
Faktisk forpliktelse	8 622 391	6 553 426
Årets opptjening	2 037 913	1 001 231
Rentekostnad	516 388	251 599
Utbetaling	-57 447	-56 064
Amortisering estimatavvik	4 134 562	872 199
Brutto påløpt forpliktelse	15 253 807	8 622 391

SPESIFIKASJON PENSJONSMIDLER	2023	2022
Estimerte pensjonsmidler 01.01.	0	0
Faktiske pensjonsmidler	13 212 505	8 963 274
Innbetalt premie	2 865 135	2 167 409
Administrasjonskostnader	-166 541	-177 507
Utbetalinger	-57 447	-56 064
Forventet avkastning	553 866	415 051
Amortisering estimatavvik	-714 490	1 900 342
Pensjonsmidler	15 693 027	13 212 505

Nedenfor spesifiseres estimatavvik for både pensjonsforpliktelser og -midler. Estimataavvik oppstår som følge av ny beregning i år av balanseførte forpliktelser og midler i fjor. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Gjenstående avvik pr 31.12. er forskjellen mellom fullstendig aktuarberegnet pensjonsforpliktelse/midler og regnskapsført saldo.

ESTIMATAVVIK FORPLIKTELSE	2023	2022
Faktisk forpliktelse 01.01.	12 744 755	7 413 427
Estimert forpliktelse 01.01.	8 610 193	6 541 228
Estimataavvik forpliktelse 01.01.	-4 134 562	-872 199
Amortisert avvik i år forpliktelser	4 134 562	872 199
Samlet avvik forpliktelse 31.12.	0	0

ESTIMATAVVIK MIDLER	2023	2022
Faktiske pensjonsmidler 01.01.	12 526 074	10 891 675
Estimerte pensjonsmidler 01.01.	13 240 564	8 991 333
Estimataavvik midler 01.01.	714 490	-1 900 342
Amortisert avvik i år midler	-714 490	1 900 342
Samlet avvik midler 31.12.	0	0

FORUTSETNINGER	2023	2022
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	1,98 %
Pensjonsregulering	1,71 %	1,22 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	1,98 %

Det er utgiftsført kr. 2 545 726 i pensjonsutgifter i 2023.

NOTE 12 Næringsavfall

Det er et 0-resultat i skattepliktig virksomhet (næringsavfall) for 2023. Avregning for selvkost, kr 340 320 er avsatt i regnskapet og krediteres næringskunder på første fakturering i 2024.

NOTE 13 Langsiktig gjeld – lån til egne investeringer

Konto	Långiver	Saldo 31.12.22	Rente	Løpetid	Forfallsdato	Lånetype
245.355.000	KLP kommunekreditt AS	22 206 568	5,55 %	50	09.09.2066	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	14 788 800	5,40 %	15	18.10.2032	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	7 220 000	5,40 %	15	04.05.2033	Serielån
245.355.000	KLP kommunekreditt AS	2 315 500	5,55 %	10	19.04.2028	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	7 404 520	5,40 %	7	01.04.2026	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	5 904 050	5,40 %	15	03.04.2034	Serielån
245.355.100	KLP kommunekreditt AS	6 960 000	5,55 %	10	09.10.2031	Serielån
245.355.100	KLP kommunekreditt AS	2 080 000	5,44 %	15	09.10.2036	Serielån
245.355.100	KLP kommunekreditt AS	5 214 284	5,44 %	7	09.10.2028	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	1 178 580	5,40 %	7	22.01.2029	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	6 570 010	5,40 %	15	20.01.2037	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	8 640 000	5,40 %	15	20.01.2037	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	1 955 000	5,40 %	10	20.01.2032	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	12 040 000	5,40 %	15	30.09.2037	Serielån
245.355.100	Kommunalbanken Norge AS	25 600 000	5,40 %	7	20.05.2030	Serielån
			5,44 %	Porteføljens vektete gj.sn.kupongrente		
				7,56	Vektet gj.snittlig kapitalbinding	
Sum		130 077 312				

Lån nedbetales med like store halvårlige avdrag. Påløpte renter i 2023, kr 1 662 652 er belastet regnskapet og avsatt som kortsiktig gjeld pr 31.12.23.

NOTE 14 Minimumsavdrag

MINSTEAVDRAG - UTEN AVSKRIVBARE ANLEGGSMIDLER	Beløp
Beregnet minimumsavdrag	10 619 987
Betalte avdrag	11 582 540
Differanse mellom beregnet og betalte avdrag	962 553
AVSKRIVNINGER	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 01.01.23	96 179 562
Bokført verdi lånegjeld 01.01.23	98 580 621
Avskrivninger	10 361 324

NOTE 15 Aksjer og andeler i varig eie

Konto	Selskapets navn	Eierandel	Markedsverdi	Bokført verdi pr 31.12.2023
221.200.000	Sirkulær Bestiller AS	15,71 %	48 700	48 700

Revisors beretning



Til representantskapet i
Renovasjon i Grenland IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Renovasjon i Grenland IKS som viser et netto driftsresultat på kr 406 448. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, driftsregnskap og kapitalregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til selskapet per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, budsjett- og regnskapsforskriften for IKS og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Dokumentet er signert digitalt av:

- INGEBJØRG NORDBY VIBETO, 06.03.2024

Forseglet av



Posten Norge



rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen og annen øvrig informasjon og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 4.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Dokumentet er signert digitalt av:

- INGEBJØRG NORDBY VIBETO, 06.03.2024

Forseglet av



Posten Norge

**Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Renovasjon i Grenland IKS sin redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra representantskapets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 4.

Skien, 6. mars 2024
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Ingebjørg Nordby Vibeto
Statsautorisert revisor

Vestfold og Telemark revisjon IKS
Org.nr.: 923 822 410 MVA
Tlf.: 33 07 13 00
www.vtrevisjon.no

Postadresse
Postboks 311
3701 Skien
post@vtrevisjon.no

Avdeling Skien
Bruene 1
3724 Skien

Avdeling Horten
Sollistrandsveien 12
3187 Horten

Avdeling Bø
Bøgata 69
3800 Bø

Dokumentet er signert digitalt av:

- INGEBJØRG NORDBY VIBETO, 06.03.2024

Forseglet av



Posten Norge

Dette skjer i 2024

Ny gjenvinningsstasjon på Rødmyr

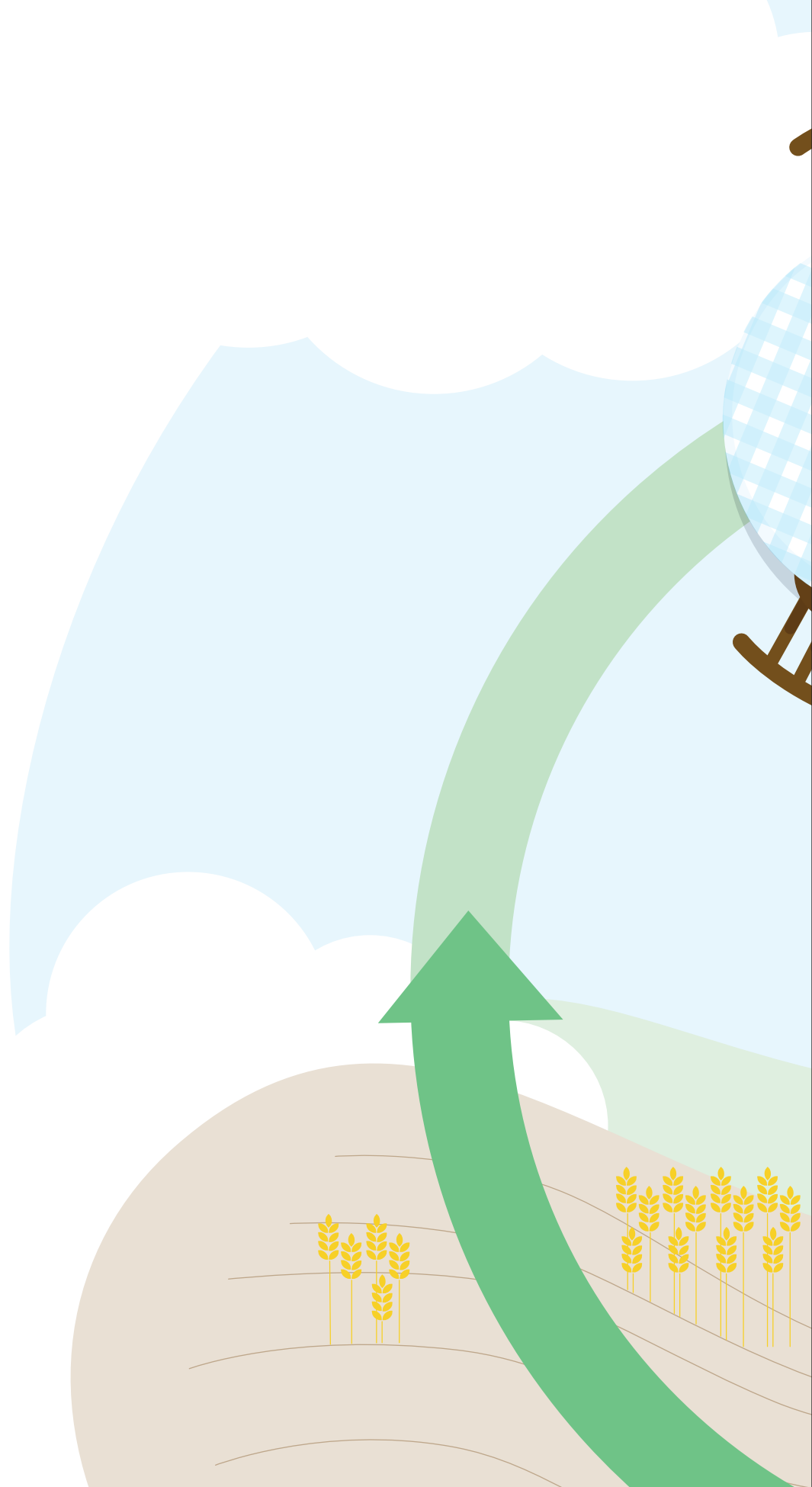


Senhøsten 2024 åpner vi ny gjenvinningsstasjon på Rødmyr i Skien. Stasjonen vil ligge på tomten ved siden av dagens anlegg. Rødmyr gjenvinningsstasjon er nærmere 30 år gammel og ble bygget for et langt lavere besøkstall enn dagens ca. 100.000 pr år.

Prosjektet har en ramme på 88 mill. kr.

Ny stasjon blir designet for framtidens behov med følgende mål:

- optimal utnyttelse av innkommet avfall, som igjen betyr: mest mulig til ombruk og dernest mest mulig til materialgjenvinning.
- høy grad av kundetilfredshet.
- god arbeidsplass som legger til rette for at ansatte er mye ute og veileder kundene, holder orden mv.
- fleksibilitet med tanke på at avfallsmengder og -sammensetning vil kunne endres i framtiden.
- fjerne kø utenfor område (på offentlig vei).
- et effektivt anlegg å drifte og vedlikeholde.



Renovasjon i Grenland

Renovasjon i Grenland IKS
Pb. 3046, 3707 Skien



Renovasjon i Grenland
En friskere klode

Saksbehandler: Anne Berit Steinseth

Sak 3/2024 Valg av revisor

Vestfold og Telemark revisjon IKS (tidligere Telemark kommunerevisjon IKS) har vært revisor for Renovasjon i Grenland IKS (RiG), siden selskapet ble stiftet.

VTR har god kompetanse når det gjelder regelverket om selvkost. De har også god kompetanse og erfaring knyttet til kommunale regnskapsprinsipper. RiG har siden oppstart fått gode råd og verdifull bistand fra VTR.

VTR har gitt slikt tilbud for 2024:

- Revisjonshonorar kr 62.000.
- Rådgivning og deltakelse på styremøter faktureres etter medgått tid.

Revisjonshonoraret var på kr 59.000 i 2023.

Forslag til vedtak: Representantskapet velger Vestfold Telemark revisjon IKS som revisor.



Renovasjon i Grenland
En friskere klode

Saksbehandler: Anne Berit Steinseth

Sak 4/2024 Valg av styre

Ved siste valg, valgte representantskapet slik styre, sak 4/2022:

Leder: Merethe Pepevnik	- vara Hanne Gro Haugland
Nestleder: Terje Wold	- vara Linn Johnsen
Styremedlem: Marco Poul Gozzi	- vara Joakim Teksum Rabe
Styremedlem: André Lindkjenn Olsen	- vara Gunn Ellen Berg
Styremedlem: Kjersti Førstøyl	- vara Hilde Myhre

Representantskapet behandlet sak om valg av valgkomite i sak 18/2023. Slikt vedtak ble fattet:
«Representantskapet anbefaler at det ved utvelgelse av styre legges vekt på bred og relevant kompetanse. Representantskapet velger ordførerne i eierkommunene som valgkomite.»

Forslag til vedtak:

Som styre i selskapet velges:



Sak 5/2024 Valg av klagenemd

Av forvaltningslovens § 28 andre ledd, andre punkt fremgår følgende: «For enkeltvedtak som er truffet av egne rettssubjekter som har fått overført myndighet fra kommune eller fylkeskommune, er klageinstansen en eller flere særskilte klagenemder som er oppnevnt av det øverste organet i rettssubjektet.»

Representantskapet fattet slikt vedtak i sak 13/2021:

1. Representantskapet velger en representant fra hver eierkommune til klagenemden:
 - Skien: Gustav Søvde
 - Porsgrunn: Hans Martin Gullhaug
 - Bamble: Caroline Tveitan
 - Siljan: Gro Grenager
2. Klagenemden får en funksjonstid som følger valgperioden for kommune-/bystyrer.
3. Klagenemden godtgjøres etter samme satser som varamedlemmer til styret, per nå kr 1.800 per møte med tillegg av tapt arbeidsfortjeneste.

Når det gjelder krav til hvem som sitter i klagenemda, gjengis følgende fra sak 13/2021: Eierorganet til selskapet er gitt handlingsrom ved valg av klagenemd. Det er ingen føringer eller begrensninger i lov knyttet til oppnevning, sammensetning, antall medlemmer og valgbarhet. Sivilombudsmannen uttaler imidlertid at styret i et IKS ikke kan opptre som klageorgan.

Forslag til vedtak:

1. Representantskapet velger en representant fra hver eierkommune til klagenemden:
 - Skien:
 - Porsgrunn:
 - Bamble:
 - Siljan:
2. Klagenemden får en funksjonstid som følger valgperioden for kommune-/bystyrer.
3. Klagenemden godtgjøres etter samme satser som varamedlemmer til styret, per nå per møte med tillegg av tapt arbeidsfortjeneste.



Sak 6/2024 Godtgjørelse av styrets leder og medlemmer

Representantskapet fattet slikt vedtak i sak 5/2023, godtgjørelse av styrets leder og medlemmer:
«Styrehonoraret justeres med 3,8%. Styret bes melde tilbake om hvorvidt nestleder har et særskilt ansvar som således bør honoreres særskilt.

Styrethonoraret blir etter det:

Styreleder: kr 101.200.

Styremedlem: kr 28.000

Varamedlemmer godtgjøres med kr 2.000 per møte + tapt arbeidsfortjeneste.

Det ytes ikke godtgjøring til styre-/varamedlemmer ansatt i kommunenes administrasjon, hvor styrevervet er å betrakte som en del av stillingen.»

Spørsmål knyttet til hvorvidt nestleder har et særskilt ansvar som bør honoreres særskilt, ble besvart i sak 7/2023. Følgende refereres fra saken:

«Nestleder rolle nå og tidligere, kan oppsummeres slik:

- Stedfortreder i styreleders fravær.
- Signeres sammen med styreleder, der det er behov for to signaturer.
- Diskusjonspartner for styreleder og daglig leder i vanskelige/komplekse saker.
- Diskusjonspartner for daglig leder i saker som gjelde personale/medarbeidere.

Rollen som nestleder innbefatter et større ansvar og en større arbeidsbelastning enn et ordinært styremedlem. Det er således grunnlag for å honorere dette særskilt.»

Representantskapet fattet slikt vedtak: «Representantskapet tar vurderingene i saken til orientering.»

Forslag til vedtak:

Sak 07/2024 Justert investeringsbudsjett 2024

Tilsvarende sak ble behandlet i styret (sak 06/2024) med følgende vedtak:
Styret ber administrasjonen legge fram sak for representantskapet med anbefaling om å justere investeringsbudsjettet for 2024 i henhold til tabell 1.

Handlingsprogram 2024-2027 med økonomiplan med årsbudsjett 2024 ble behandlet av representantskapet i sak 13-2023, med følgende vedtak: «Representantskapet vedtar fremlagt Handlingsprogram 2024-2027, økonomiplan med årsbudsjett 2023.»

På grunn av utvikling i prosjekter siden saken ble laget og vedtatt, er det behov for justering av budsjett for 2024 for to investeringsprosjekter. Vi presiserer at endringene som foreslås ikke påvirker prosjektenes kostnadsrammer – kun kalenderåret for kostnaden.

I noen prosjekter har redusert framdrift i forhold til budsjett, medført at budsjettet for 2023 var en del høyere enn årsregnskapet viser. I prosjekter hvor man forventer at kostnadene er flyttet til 2024, bør 2024-budsjettet justeres for å reflektere dette.

Dette gjelder prosjekt 515 – Nye Rødmyr gjenvinningsstasjon og prosjekt 609 – Ny betalingsløsning på gjenvinningsstasjon.

Budsjettendringen gjelder som vist i tabell 1. En kort forklaring følger under tabellen.

Tabell 1 – oversikt over behov for justert investeringsbudsjett

Prosj. nr.	Prosjektnavn	Vedtatt budsjett 2024	Justert budsjett 2024
515	Nye Rødmyr gjenvinningsstasjon	55 075 000	64 766 000
609	Ny betalingsløsning på gjenvinningsstasjoner	2 300 000	2 994 000

Prosjekt 515 – Nye Rødmyr gjenvinningsstasjon.

Kostnadsrammen og prognosen for prosjektet er 88MNOK. Framdriften i prosjektet er i henhold til plan, og skal sluttføres i 2024. I forhold til forventet betalingsplan, var kostnadene lavere enn forventet i de siste månedene av 2023. Derfor ble det benyttet mindre i prosjektet i 2023 enn forventet, og disse kostnadene kommer i stedet i 2024. Dermed må årsbudsjettet for 2024 økes tilsvarende.

Nøkkeltall for prosjektet

Kostnadsramme inkl usikkerhet	88 000 000 kr.
Prognose inkl usikkerhet	88 000 000 kr.
Regnskap pr 31.12.23	23 233 340 kr.
Gjenstående (forventes benyttet i 2024), avrundet	64 766 000 kr.

Prosjekt 609 – Ny betalingsløsning på gjenvinningsstasjoner

Framdriften til prosjekt 609 – *Ny betalingsløsning på gjenvinningsstasjoner*, er nært knyttet til ferdigstilling av Nye Rødmyr gjenvinningsstasjon. Her skal det bygges bommer og betalingsterminaler, inkl grunnarbeider mm. I tillegg vil det være behov for ekstra bemanning både på Pasadalen og Rødmyr i forbindelse med høysesong, for å bistå publikum til å bruke appen og betalingsterminalen på en god måte. Det er derfor forventet at prosjektet vil benytte hele kostnadsrammen. Ettersom det ble benyttet noe mindre i 2023 enn budsjettet, er gjenstående i prosjektet ca. 2,99MNOK, som forventes benyttet i 2024.

Kostnadsramme inkl usikkerhet	4 600 000 kr.
Prognose	4 600 000 kr.
Regnskap pr 31.12.23	1 605 782 kr.
Gjenstående (forventes benyttet i 2024), avrundet	2 994 000 kr.

Forslag til vedtak: Investeringsbudsjettet for 2024 justeres i henhold til tabell 1.

08/2024 Oppstart av arbeid med avfallsstrategi

Innledning

Hovedplan for renovasjonstjenester i Grenlandskommunene 2018-2030 ble vedtatt av eierkommunene i 2017-18. I vedtakene gikk det fram at «Planen rulleres hvert 4. år».

I forbindelse med styresamling i 2019, ba styret om at det skulle startes et arbeid med en strategi for selskapet. Første sak om slik strategi ble lagt fram i sak 59/2019, og revidert med styrets innspill i sak 4/2020.

Strategiarbeidet ble satt på vent da det i 2020 ble aktuelt å revidere hovedplanen (sakene 14/2020, 22/2020, 33/2020 og 57/2020). Revidering av hovedplan ble gjennomført som følge av behovet for å endre innsamlingsordningen til egen beholder for matavfall, og overgang til bioposer.

Sak om strategi ble tatt opp igjen i sak 17/2021, men igjen satt på vent for å prioritere gjennomføring av vedtatte prosjekter (sak 25/2021). Samtidig ble det bedt om at en kommunikasjonsstrategi skulle utarbeides. Kommunikasjonsstrategien ble vedtatt i 2022 (sakene 63/2021, 10/2022 og 14/2022).

De aktuelle prosjektene er nå ferdigstilt, og strategiarbeidet tas opp igjen. Det foreslås at strategien erstatter hovedplan, og at alle mål for avfallshåndteringen i Grenland tas inn i strategien.

Styret behandlet plan for strategien i sak 9/2024, med følgende vedtak: «Styret slutter seg til prosess og framdriftsplan som foreslått i saken, og ber daglig leder iverksette arbeidet med utarbeidelse av avfallsstrategi 2025- 2035. Styret peker på at det er behov for nærmere avklaring med hensyn til endelig vedtak av strategi. Fremdriftsplan justeres om nødvendig som følge av dette.»

Nedenfor er forslag til prosess og framdriftsplan som skal lede fram til en Avfallsstrategi for Grenland 2025-2035.

Prosessen legger opp til tett dialog med styret og eiere underveis, for å sikre at strategien blir et dokument som både styret og eiere står godt bak.

Forslag til prosess og framdriftsplan

Periode	Aktivitet
Mar 24	• Forankre prosess og framdriftsplan i styret
Apr 24	• Dialog med representantskapet, med hovedvekt på prosess og framdriftsplan
Mar / mai 24	• Beskrive rammebetingelser og forutsetninger • Gjennomføre interessentanalyse • Strategimøte i ledergruppa
Apr– aug 24	• Intern forankring og prosess blant ansatte i RiG. Både i fellesforum, avdelingsvis og enkeltvis med kolleger som har særskilt kompetanse på områder. • Dialogmøter og eiermøter: - Ordførere og kommunedirektører - Berørte og interessenter i kommuneadministrasjonene. (plan, vei, byutvikling, miljørådgivere) - Leverandører - Fagorganisasjoner som Samfunnsbedriftene og Avfall Norge

	- Andre relevant kommuner og interkommunale selskaper • Foreslå mål og KPler • Avklare gap for å nå mål • Foreslå satsingsområder
Sep 24	• Styrebehandling • Dialog med representantskapet
Sep – nov 24	• Intern forankring og videre arbeid i henhold til tilbakemeldinger fra styret og representantskap • Utarbeide forslag til strategidokument
Des 24	• Styrebehandling av forslag til strategi • Dialog med representantskapet
Des 24 – feb 25	• Intern forankring og videre arbeid i henhold til tilbakemeldinger fra styret og representantskap • Revidert forslag
Mar – apr 25	• Styrebehandling av endelig forslag • Behandling representantskap – endelig vedtak

Styret trakk i vedtaket i sak 9/2024 fram behovet for å avklare hvor strategien endelig vedtas. Framdriftsplanen ovenfor tar som utgangspunkt at representantskapet eier strategien, og fatter endelig vedtak i saken. Dersom det er ønskelig at strategien legges fram for kommune- / bystyrene i eierkommunene, vil framdriftsplanen justeres med tillegg av tid for politisk behandling.

Forslag til vedtak: Representantskapet slutter seg til prosess og framdriftsplan som vist i saksframlegget.

Sak 9/2024 Fyllmasser som leveres til gjenvinningsstasjonene – forslag om å fastsette pris for avfallet

Bakgrunn

I sak, 32/2023 Budsjett 2024-2027. Rammer, forutsetning og investeringsbehov, vedtok styret følgende: *Styret ber administrasjonen utrede grundigere muligheter og konsekvenser av betalingsmodeller som benyttes andre steder.* I sak 49/2023 ble styret orientert om fire alternative utredningsspor og fattet følgende vedtak: *Styret ber daglig leder arbeide videre med å avklare konsekvenser knyttet til betalingsmodellene som redegjort for i saksframlegget. Betalingsmodellene fremlegges for representantskapet for innspill/drøfting.*

I møte 15. desember 2023 ble representantskapet orientert om arbeidet, utredningsmodeller samt orientert om en særskilt utfordring med lett forusensede masser (fyllmasser).

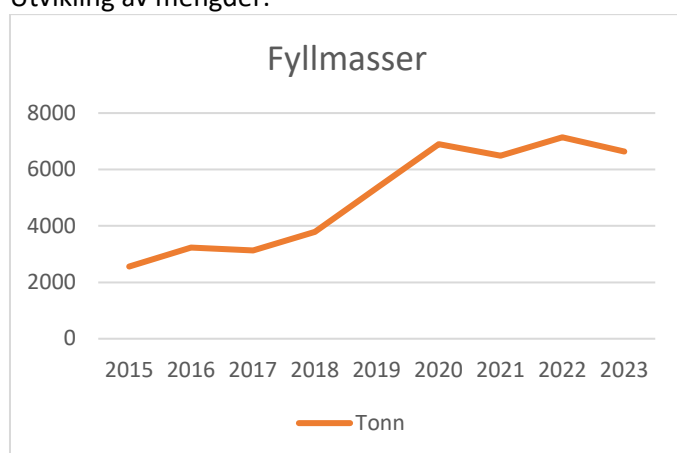
Styret behandlet etter det sak om fyllmasser i styremøte 5. mars (sak 10/2024). Følgende kan oppsummeres fra styrets behandling: Ulike betalingsmodeller er vurdert, men det er ønskelig med noe erfaring fra nye Rødmyr gjenvinningsstasjon før anbefaling om ny betalingsmodell legges frem. Mengden fyllmasser er uforholdsmessig høy sammenlignet med andre kommuner/selskaper. Det bør derfor gjøres tiltak for å redusere mengder og kostnad knyttet til behandling av dette avfallet.

Styret fattet slik vedtak sak 10/2024: *Med henvisning til at mengden fyllmasser i RiG-området er nesten dobbelt så høy som hos sammenlignbare selskaper, at prisen for mottak og behandling har økt betydelig, anbefaler styret representantskapet å fatte vedtak der eierkommunene anbefales å fastsette et leveringsgebyr på nivå med Vesar, for tiden 500 kr/m³. Endringen anbefales vedtatt av kommunene med virkning fra og med 2025.*

Mengder og behandlingsløsninger

Fyllmasser var, fram til åpningen av ny stasjon i Pasadalen i 2018, en «betalingsfraksjon». Av praktiske årsaker ble mottaksbinge lagt til samme sted som hageavfall, utenfor område for egenbetaling. Samme modell ble etablert på stasjonen på Rødmyr. Det antas at denne endringen er en vesentlig pådriver for at mengdene raskt dobler seg fra 2018.

Utvikling av mengder:



År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tonn	2559,64	3229	3124,7	3786,02	5343,1	6901,89	6490,42	7140,72	6633

Ved anskaffelse av behandlingsløsning i 2019 var det fire tilbydere og kontraktens verdi for 4 år ble anslått å være om lag 6,3 mill. kr. Ved ny anskaffelse, gjennomført i 2023, var det kun ett tilbud og kontraktsverdi med tilsvarende varighet er estimert til 19 mill. kr.

Mengden fyllmasser har økt med 159% fra 2015 til 2023. Selv om tallene viser en nedgang på 7% fra 2022 til 2023, er det usikkert om det er en trend som vil vedvare eller en engangseffekt som følger av adgangskontroll som har gitt oss bedre kontroll med hvem som leverer.

Med utgangspunkt i tonnasje og markedssituasjon, er to mulige spor for å redusere kostnader vurdert:

1. RiG etablerer et areal for mellomlagring av masser, der det tas prøver av massene med det formål å avklare videre behandling. Prøvetaking vil avklare om massene må legges på ordinært deponi eller om de kan friskmeldes og benyttes tilnærmet fritt.
2. Fastsette en pris på massene på nivå med Vesar, som reduserer attraktiviteten knyttet til å levere slikt avfall.

Alternativ 1 med etablering av et areal for mellomlagring av masser, med påfølgende prøvetaking og senere utkjøring enten til gjenbruk eller deponi, er på et overordnet nivå vurdert som så vidt kostnadskrevenende at det i første omgang ikke er aktuelt å gå videre med. Vurderingen gjelder selv om det er mulig å finne en samarbeidspartner der det kan oppnås synergier gjennom felles løsning.

Løsningen kan imidlertid ikke avskrives, men må sees som et mer langsiktig alternativ og vil kreve mer utredning. Det mest effektive vil på kort sikt være å prise avfallet på linje med Vesar, alt. 2.

Med etablering av adgangskontroll i Pasadalen, og planlagt plassering av massemtak på nye Rødmyr stasjon, er lokasjon for kontroll og betaling flyttet før mottak. Det betyr at det praktisk ligger til rette for å innføre egenbetaling for fyllmasser.

Sammenligning mot andre

Vesar innførte egenbetaling for de det kaller «Ikke-brennbart restavfall» (jord, fyllmasse, grus, betong, fliser med lim osv.) fra og med 2023. De begrunner det slik: «prisvekst og økte kostnader knyttet til behandling...samtidig er det basert på prinsippet om at den som levere avfallet er den som skal betaler for det». Vesar mottar om lag halvparten av mengdene som mottas i Grenland. Prisen er satt til 500 kr/m³.

RfD (Drammen) har egenbetaling for fyllmasser på 1,33 kr pr. kilo. Omregnet til m³ blir prisen ca. 2.500 kr. Med et innbyggertall på ca. 170.000, mot 109.500 i Grenland, mottok de om lag 2/3 (2022) av RiGs mengder.

Økonomisk effekt av å ta betalt for massene:

Som nevnt i det foregående er estimert verdi av dagens kontrakt 19 mill. kr over fire år, dvs. 4,75 mill. kr/år.

Dersom pris for levering settes til samme nivå som Vesar, 500 kr/m³, vil betalingen dekke 77% av kostnaden ved å levere massene til godkjent mottak. Gitt at mengdene forblir uendret etter innføring av betaling, vil samlet kostnad bli redusert fra 4,75 mill. kr til 1,1 mill. kr. Dersom mengden fyllmasser reduseres til nivå med Vesar, vil årlig kostnad reduseres til 0,55 mill. kr.

Dersom kostnaden omregnes til hva det betyr for renovasjonsgebyret til den enkelte husstand, ser det slik ut:

	Kostnad/år	Renovasjonsgebyr/husholdning
Dagens løsning	4.750.000 kr	91 kr
Betaling, uendret mengde	1.100.000 kr	21 kr
Betaling, halvering av mengden	550.000 kr	11 kr

Vurdering:

Dersom det innføres egenbetaling for fyllmasser, forventer vi en utflating og reduksjon av mengden. Kombinasjonen av egenbetaling og adgangskontroll, vil ventelig være tiltak som sammen vil virke positivt når det gjelder å redusere mengden.

Dersom mengden fyllmasser levert til gjenvinningsstasjonene, reduseres til nivå med Vesar og RfD, er det naturlig å spørre seg om det vil bety at massene tømmes i naturen fremfor på lovlig mottak? På samme måte som i Drammensregionen og i Vestfold er det flere aktører som tar imot fyllmasser i Grenland. Felles for disse er at de tar betalt. Vår vurdering, basert på erfaringer fra Vestfold og Drammen, er at «forsøplingen» ikke nødvendigvis øker. Når man uansett må betale, så er det flere alternativer å velge mellom og det blir mindre attraktivt bl.a. for næring å fremstille seg som husholdning for å levere gratis.

Selv om egenbetaling i kombinasjon med adgangskontroll, forventes å resultere i at mengden reduseres, er manglende konkurranse knyttet til behandling av fyllmasser uansett en bekymring. Det betyr at tiltak knyttet til mellomlagring og prøvetakning av masser for å avklare status og ved det oppnå bedre konkurranse/mer fleksibel avsetning for massene, bør følges opp i et langsiktig perspektiv.

Med henvisning til ovenstående, anbefales det at representantskapet fatter et vedtak der eierkommunene med virkning fra 2025, anbefales å vedta et gebyr på 500 kr/m³ for levering av fyllmasser til gjenvinningsstasjonene. Selv med en betaling på 500 kr/m³ vil levering av fyllmasser være delvis finansiert over renovasjonsgebyret. Belastingen for de som betaler renovasjonsgebyr, men aldri benytter tilbudet, vil imidlertid bli redusert.

Forslag til vedtak: Representantskapet anbefaler kommunene å vedta et leveringsgebyr for fyllmasser på 500 kr/m³ fra og med 2025, slik at vilkår for levering blir mer like sammenlignbare regioner/kommuner.



Sak 10/2024 Evaluering av hentefrekvens for matavfall

Bakgrunn:

I forbindelse med politisk behandling av revidert hovedplan for renovasjonstjenester i Grenlandskommunene 2021-2025, fattet Porsgrunn og Skien bystyre vedtak om at 14 dagers tømming skulle evalueres.

Porsgrunn bystyre sak 24/21 og Skien bystyre sak 137/21 har lik ordlyd i vedtaket: «Dersom tømmefrekvens på 14 dager viser seg å være problematisk for abonnenter, skal tømmefrekvensen revurderes etter et år slik at abonnenter uproblematisk mottar en akseptabel tjeneste.»

Styret behandlet i sak 50/2022 «plan for evaluering av tømmefrekvens – ny renovasjonsordning». Styret fattet slikt vedtak: «Styret ber daglig leder gå videre med evalueringen med sikte på å evaluere ordningen når ordningen har vært i bruk i ett år i alle kommuner.»

Mepex Consult AS ble engasjert for å gjennomføre evalueringen, og styret behandlet evalueringen i sak 16/2024 og fattet slikt vedtak: «Styret peker på at omlegging til egen dunk for matavfall og plastavfall i sekk, har vært vellykket med økte utsortering av de to avfallstyper. Allerede etter ett år har husstandenes utsortering av matavfall økt fra rundt 50% til i overkant av 60% og Grenland har nådd nasjonale mål for 2030. Kundetilfredsheten er fremdeles god, selv om den som forventet gikk noe ned i forbindelse med omleggingen. Antall klager er få sett opp mot antall husstander som er berørt av omleggingen.

Ut fra en samlet vurdering anbefaler styret at 14. dagers tømming for matavfall opprettholdes, men at tømmefrekvens kontinuerlig vurderes gjennom årets sesong med sikte på, om nødvendig å avklare eventuelle behov for 2025. Styret peker på at mulig uketømming i sommermånedene innebærer en merkostnad som bør innrettes slik at den som bestiller tjenesten også betaler det faktisk koster.

Styret ber daglig leder sørge for informasjon knyttet til bruk av luftet kurv til oppsamling av matavfall, samt sikre at luftet kurv er tilgjengelig for husstandene. Styret ber videre om at andre tiltak som kan virke avbøtende for husstander som opplever utfordringer blir prioritert.»

Ny renovasjonsordning:

Omlegging av renovasjonsordningen ble gjennomført fra 1. september 2022 for Bamble, Porsgrunn og Siljan, og for Skien fra 1. januar 2023. Omleggingen innebærer endret oppsamlingsløsning og hentefrekvens for mat- og plastavfall, som tidligere ble kastet i samme dunk som restavfall og tømt ukentlig.

Når resultatene etter ett års drift oppsummeres, ser vi følgende:

- Mengden utsortert matavfall er økt med 27%. Beregnet returgrad er 61,3%, og vi er innenfor nasjonale krav om 60% utsortering i 2030. Rapporter fra Greve Biogass som tar imot matavfallet, viser at mengden utsortert matavfall fortsetter å øke i 2024. Resultatene er således svært gode.
- Mengden utsortert plast har økt med 45%. Beregnet returgrad er 48,2% noe under nasjonale krav i 2028. Bruk av containere til oppsamling av plast er testet ut i et mindre antall borettslag og



skoler. Plukkanalyser viser at andel feilsortering for disse er henholdsvis 35% og 71%. Andel feilsortering i sekk for oppsamling av plast er 10%.

Oppsummering av hovedfunn i rapport fra Mepex:

- Ny renovasjonsordning har ført til flere henvendelser. Sett i forhold til antall husstander som RiG betjener er det få henvendelser og heller ikke mange negative oppslag. Men styrken i noen av oppslagene, viser at noen husstander har utfordringer med ordningen. Samlet har 143 personer eller 0,3% av husstandene i Grenland henvendt seg og klage på renovasjonsordningen i perioden september 2022 til desember 2023. (Andel av husstandene som har henvendt seg: Bamble 0,22%, Porsgrunn 0,36%, Siljan 0,09% og Skien 0,23%.)
- RiG har i all hovedsak fornøydde kunder, men det er en nedgang i tilfredshet når resultatene fra 2024 sammenlignes mot 2022. Det var forventet.
- Når respondentene i spørreundersøkelsen blir spurt om tilfredshet med arbeidet RiG gjør, er 85% fornøyd eller svært fornøyd.
- Når respondentene spørres om tilfredshet med oppsamlingssystemet, er 67% fornøyd eller svært fornøyd, mens 15% svarer hverken eller. 18% er misfornøyd eller svært misfornøyd. Kun 19% av disse eller fem respondenter nevner hentefrekvens.
- Når respondentene spørres spesifikt om hvor fornøyd de er med henteordning for matavfall, svarer 57% at de er fornøyd eller svært fornøyd, men 27% er misfornøyd eller svært misfornøyd. 16% svarer at de hverken er fornøyd eller misfornøyd. Av de som er misfornøyd svarer flest at de er misfornøyd med hentefrekvens, etter det kommer lukt og kvalitet på matavfallsposen.
- Henting av matavfall hver 14. dag er normal hentefrekvens for de fleste kommuner/IKS. Noen kommuner med ukentlig henting vurderer å gå over til 14. dagers henting. I Avfall Sør (Kristiansand) hvor husstanden selv kan velge hentefrekvens, velger de fleste henting hver 14. dag også om sommeren.
- Nedbrytning av matavfall skjer raskt i varmt vær og fluelarver klekkes fra noen timer til noen dager. Lukt og larver vil derfor kunne forekomme selv med uketømming, men sjenansen må antas å øke dersom avfallet lagres lengre og nytt avfall tilføres.
- Bioposen som benyttes vurderes å holde høy kvalitet, selv om den er tynn. Posen tåler godt oppsamling av fuktig matavfall så lenge det benyttes luftet kurv, posen ikke fylles for full og ikke lagres for lenge innendørs. Luftet kurv bidrar til at matavfallet tørker, noe som forebygger risiko for lekkasje og brekkasje.
- En plastpose er naturlignok sterkere enn en nedbrytbar biopose. Når væske lekker ut av bioposen i beholderen, kan det gi lukt og fluelarver i varme perioder. Lukt og fluelarver er for øvrig ikke et ukjent problem, uavhengig av hvilken pose som benyttes.
- Bioposen er mer tøyelig og fleksibel enn en plastpose. Det gir en annen opplevelse enn ved bruk av sterke og tykke plastposer.
- Det anbefales å arbeide med avbøtende tiltak for husstander som har utfordringer med ordningen. Vurderingen er at mange av utfordringene kan avbøtes med enkle tiltak.



Tømmefrekvens for matavfall

Alternativer:

- 0-alternativet: Som i dag, tømming hver 14. dag.
- Alternativ 1: Uketømming hele året.
- Alternativ 2: Bestillingsløsning med uketømming juni, juli og august.
- Alternativ 3: Bestillingsløsning med uketømming mai, juni, juli, august og september.

0-alternativet: Dagens tømmefrekvens.

Tømming av matavfall 26 ganger per år. Kostnad og miljøbelastning blir som i dag.

Alternativ 1: Uketømming hele året

Omlegging til uketømming for mat betyr at tømming av matavfall går fra 26 til 52 ganger per år. Samlet betyr det at kjørte kilometer øker med 31% per år. Alle miljøbelastninger ved transport vil tilsvarende øke; støy, forurensning av luft, veislitasjer, ulykkesrisiko mv.

Kostnad i dagens kontrakt er 2,1 mill. kr/år.

Det er en omfattende endring å legge om til uketømming for mat og kontrakten spesifiserer at opsjonen må utløses ett år før den kan iverksettes.

Alternativ 2: Bestillingsløsning med uketømming juni, juli og august

Uketømming i tre måneder vil bety noe økt transport. Gitt at det kun er de som faktisk har behov for tømming, som bestiller, vurderes økt transport ubetydelig sett opp mot den samlede transporten i kontrakten

Dersom alle skal ha uketømming i tre måneder betyr det at transporten øker med om lag 8-9% per år. Miljøbelastningen og ulykkesrisiko knyttet til transport, vil øke tilsvarende.

Kostnad for ekstra tømming i tre måneder er 230 kr for beholdere som benyttes av eneboliger, 300 kr for beholdere som benyttes i fellesløsninger og 3.400 kr for nedgravde containere. (Alle priser eks. mva.)

Varslingsfrist for å utløse opsjon er tre måneder.

Alternativ 3 Bestillingsløsning med uketømming mai, juni, juli, august og september

Sommerrenovasjon med uketømming i fem måneder vil som for de øvrige alternativene bety at transport øker. Gitt at det kun er de som faktisk har behov for tømming, som bestiller, vurderes økt transport ubetydelig sett opp mot den samlede transporten i kontrakten.

Dersom alle skal ha ukes tømming i fem måneder øker transporten med om lag 10-15% per år. Miljøbelastningen og ulykkesrisiko øker tilsvarende.

Kostnad for ekstra tømming i fem måneder er 380 kr for beholder som benyttes av enebolig, 500 kr for beholder som benyttes i fellesløsning og 5.700 kr for nedgravde containere. (Alle priser eks. mva.)

Varslingsfrist er seks måneder.



Vurdering:

Omleggingen av renovasjonsordningen har fungert etter intensjonen:

- Mengden innsamlet mat- og plastavfall har økt betydelig.
- 8 millioner plastposer til oppsamling av mat er erstattet med nedbrytbare poser som igjen gir plastfri gjødsel til landbruket,
- Returgrad for matavfall er økt fra 50% til 61,3% og øker fortsatt.
- Mengden restavfall er redusert med 20%.

Omlegging fra å kaste mat-, plast- og restavfall i samme dunk som tømmes hver uke, til egen dunk for mat og plast i sekk, har ført til at vi alle har vært nødt til å endre sorteringsvanene. Nedbrytbar pose til oppsamling av matavfall er annerledes enn en plastpose, og sekk til oppsamling av plast må ha en plass i påvente av henting hver fjerde uke. Tømming av restavfall annen hver uke, betinger at du faktisk sorterer avfallet. Gjør du ikke det vil det bli utfordringer med overfylling av restavfallsdunken. Samtidig utgjør sjeldnere tømmefrekvens en utfordring for noen når det gjelder lukt og fluelarver.

Selv om resultatene av omleggingen er gode, er det ikke tvil om at det for noen er/har vært utfordringer knyttet til å unngå plager med lukt og fluelarver, samt finne plass til sekken. RiG har vært i dialog med mange kunder, spesielt borrettslag. Mange steder er det funnet løsninger som fungerer godt når brukerne har fått tid til å innarbeide nye vaner.

Erfaringer fra andre kommuner/IKS viser at omlegging av renovasjonsordningen medfører økning i kundehenvendelser og klager i en overgangsperiode. Det ser vi også i form av nedgang i brukertilfredshet, selv om brukerne i all hovedsak likevel er godt fornøyd og antall klager er beskjedent.

Noen tilbakemeldinger gjelder kvalitet på nedbrytbar pose, som naturlig nok er annerledes enn en plastpose. Husstander som har byttet til luftet kurv melder om at posen holder bedre og lengre i luftet kurv. Luftet kurv til matavfall er tilgjengelig på forespørsel ved alle kommunale servicesentre og gjenvinningsstasjoner. For noen tilfeller er det også fulldistribuert kurver til borettslag som har ønsket det.

Vanligste frekvens for tømming av matavfall i andre kommuner/IKS er hver 14. dag. Noen kommuner med uketømming vurderer overgang til tømming hver 14. dag og kommuner som tidligere har tilbudt uketømming sommerstid, har innført 14. dagers frekvens. Tendensen er således klart 14. dagers tømming om vi ser til andre kommuner.

Kontrakt som gjelder innsamling av avfall fra husholdninger i Grenland, legger til grunn at matavfall og restavfall tømmes samtidig hver 14. dag. Det er to opsjoner i kontrakten, der den ene åpner for uketømming av matavfall gjennom hele året. Den andre er en bestillingsordning på uketømming tre måneder sommerstid. I tillegg er det avklart at bestillingsordningen kan utvides fra tre til fem måneder. Alternativene som innebærer at opsjoner utløses, må varsles henholdsvis 1 år eller 3 til 6 måneder i forveien, avhengig av hvilken opsjon som utløses.

Som nevnt i det foregående har omleggingen av renovasjonsordningen vært vellykket, resultatene er som forventet, samtidig som vi ser ytterligere positiv utvikling i utsortert avfallsmengde inn i 2024.



Når effekten av ordningen sees opp mot omfanget av klager som er beskjedent, samt kostnads- og miljøeffekten av å endre tømmefrekvens, er vurderingen at det ikke er grunnlag for å endre dagens tømmefrekvens. Styret peker imidlertid på behovet for å gi informasjon om bruk av luftet kurv, sikre at luftet kurv er tilgjengelig for husstandene og at veiledning/informasjon til husstander med behov, blir prioritert. Styrets anbefaling understøttes av funn i rapport utarbeidet av Mepex Consult AS som gjelder evaluering av hentefrekvens.

Forslag til vedtak: Representantskapet vedtar at dagens tømmefrekvens for matavfall opprettholdes. Representantskapet ber styret følge opp og veilede husstander som opplever utfordringer med matavfallsordningen, samt følge opp ordningen gjennom årets sesong med sikte på, om nødvendig å avklare eventuelle behov for 2025. Representantskapet slutter seg til styrets vurdering om at merkostnad ved eventuell sommertømming, betales av den som bestiller tjenesten.

Vedlegg:

Evaluering av 14 dagers hentefrekvens for matavfall, Mepex Consult AS

Renovasjon i Grenland (RiG)

Evaluering av 14 dagers hentefrekvens for matavfall



Mars 2024



Prosjekttabell

Prosjekt	2150	Rapportdato	12.3.2024
Tittel	Evaluering av 14 dagers hentefrekvens for matavfall	Distribusjon	Lukket
Forfatter(e)	Jarle Marthinsen Sølvi Rønnekleiv Haugedal Hildegunn Bull Iversen	Antall sider	31
Oppdragsgiver	Renovasjon i Grenland (RiG)	Antall vedlegg	0
Kontaktperson	Bjørn Gjersvik Fjellvang		

Utdrag

På oppdrag fra Renovasjon i Grenland (RiG) er det gjennomført en evaluering av ordningen med separat beholder for matavfall og 14 dagers hentefrekvens. Evalueringen skal gi svar på om ordningen med 14 dagers hentefrekvens må anses som problematisk for abonnentene og i hvor stor grad det er 14 dagers innsamling som er årsak til problemene.

Som grunnlag for evalueringen har vi benyttet:

- Oversikt over henvendelser og klager fra abonnenter i alle eierkommunene
- Oversikt over medieoppslag i aviser i Grenland
- Resultat fra brukerundersøkelser (benchmark)
- Testrapport fra undersøkelse av posekvalitet (laboratorietest) og egentester gjennomført av RiG i forbindelse med anskaffelse av poser.
- Erfaringer innhentet fra andre kommuner og IKS

Emneord	Matavfall, hentefrekvens, lukt, fluelarver	Geografi	Grenland
Prosjektleder	Jarle Marthinsen	Kontrollert av	Hildegunn Bull Iversen



Sammendrag

Det er gjennomført en evaluering av ordningen med separat beholder for matavfall og 14 dagers hentefrekvens. Bakgrunnen for evalueringen er vedtak i kommunestyrene i Porsgrunn og Skien. Evalueringen skal gi svar på om ordningen med 14 dagers hentefrekvens må anses som problematisk for abonnentene og i hvor stor grad det er 14 dagers innsamling som er årsak til problemene.

Samtidig med innføring av egen beholder for matavfall med 14 dagers hentefrekvens, ble det også foretatt andre endringer i innsamlingsordningen som må anses som vesentlig for abonnentene. Det omfattet egen beholder for restavfall med 14 dagers hentefrekvens og egen sekk for oppsamling av plastemballasje med 4 ukers hentefrekvens. Det understrekes at denne evalueringen ikke har omfattet disse endringene.

Etter innføringen av ny renovasjonsordning har RiG fått en del henvendelser om hentefrekvens, lukt og fluelarver i beholder, kvalitet på den nye matavfallsposen mm. Det har også vært flere oppslag i media om den nye ordningen. Sett i forhold til det store antallet husstander som RiG betjener er det likevel et svært begrenset antall henvendelser og heller ikke så mange negative oppslag. Derimot viser styrken i henvendelsene, og ikke minst medieoppslagene med billedokumentasjon, at noen husstander har store utfordringer med ordningen. Utfordringene er i hovedsak knyttet til lukt og larver i den varme årstiden.

Kundetilfredshetsundersøkelsen viser at RiG fortsatt har god score på kundetilfredshet, men den viser også en markant nedgang i tilfredshet fra undersøkelsen som ble gjennomført i 2022. Denne nedgangen kan knyttes til endringer i henteordningen, men ikke utelukkende ordningen for matavfall.

Erfaringsinnhenting fra andre kommuner viser at 14. dagers henting av matavfall over året er normal hentefrekvens for matavfall i de fleste kommuner /IKS. Dette er vanligvis tilstrekkelig for de fleste husstander, og i kommuner der husstandene selv kan velge ukentlig tømning, velges 14 dagers frekvens av de fleste, også om sommeren.

Vår vurdering er at bioposen har høy kvalitet. Selv om posen er tynn, tåler posen godt oppsamling av fuktig matavfall. Best resultat får man når posen brukes i luftet kurv, ikke fylles for full og ikke lagres for lenge innendørs. Noen andre kommuner som bruker bioposer av samme materiale som RiG har valgt en tykkere pose. Denne vil være noe sterkere. Det er allikevel stor forskjell på de nye bioposene og de gamle meget sterke plastposene designet for å tåle løsningen med optisk sortering. Bioposene vil derfor med rette oppleves som mye svakere enn plastposene, selv om posen er sterk nok ved normal



bruk. Det vil være behov for noen nye rutiner i husstandene og tilvenning til de nye posene. Erfaringer fra andre kommuner og IKS viser at husstandene lytter til råd og venner seg til ordningen over tid.

Husstandene som er misfornøyde med ordningen for matavfall, svarer at *for sjelden henting av matavfall* er en av hovedårsakene til misnøye. 14 dagers hentefrekvens oppleves derfor av noen abonnenter som en av hovedårsakene til utfordringene.

Lukt og larver vil kunne oppstå i den varme årstiden også ved ukentlig hentefrekvens. Dette viser erfaringer fra andre kommuner. Lukt og larver fra matavfallsbeholder sommerstid er heller ikke et uvanlig fenomen, uavhengig av posetype og hentefrekvens. Det er derfor ikke gitt at overgang til ukentlig henting for alle husstander vil løse utfordringene.

Flere kommuner som i dag henter avfallet ukentlig, vurderer å gå over til 14 dagers henting. Kommuner som tidligere hadde ukentlig henting om sommeren, har gått over til 14 dagers henting hele året.

Den nye henteordningen har gitt betydelige endringer for husstandene både for matavfall, restavfall og plastemballasje. Vår konklusjon er at overgangen til ny henteordning, herunder ordningen for matavfall, har vært utfordrende for en del husstander. Det er naturlig at større endringer i renovasjonsordningen i en overgangsfase vil gi et økt antall klager fra innbyggere og også omtale i media. Vi ser at mange av utfordringene som innbyggerne har meldt fra om kan avbøtes med tiltak tilpasset de ulike brukerne. Avbøtende tiltak bør vurderes på grunnlag av en totalvurdering av den nye ordningen, og tilpasses de aktuelle utfordringene og de aktuelle brukerne. Vi anser de fleste av disse tiltakene som relativt enkle å gjennomføre.



Innhold

1. Innledning	5
1.1. Bakgrunnen for oppdraget og bestilling	5
1.2. Metode – gjennomføring av evalueringen	5
2. Henvendelser om ny ordning	7
2.1. Omfang av klager og henvendelser	7
2.2. Private løsninger og fellesløsninger	8
2.3. Henvendelser over året	9
2.4. Henvendelser knyttet til hentefrekvens	10
2.5. Medieoppslag	10
3. Kundetilfredshetsundersøkelser	12
3.1. Generelt om undersøkelsen	12
3.2. Resultater	12
3.3. Sammenligning med andre kommuner/IKS	20
4. Erfaringer fra andre kommuner	21
4.1. Kommuner og IKS som har delt erfaringer	21
4.2. Hentefrekvens	23
4.3. Erfaringer med matavfallsposene	24
5. Vurdering av posekvalitet	26
5.1. Klagestatistikk og brukerundersøkelse	26
5.2. Krav til poser	26
5.3. Tester av posene	27
5.4. Posetykkelse	28
5.5. Poseprosjektet	29
6. Analyse og oppsummering	30
6.1. Klager, henvendelser og kundetilfredshet	30
6.2. Egen beholder, eller fellesløsning	30
6.3. Hentefrekvens	31
6.4. Lukt og larver	31
6.5. Bioposen	31



1. Innledning

1.1. Bakgrunnen for oppdraget og bestilling

Renovasjon i Grenland (RiG) innførte i 2022 separat beholder for matavfall med hentefrekvens hver 14. dag. Løsningen med optisk sortering ble samtidig avviklet, og det optiske sorteringsanlegget ble lagt ned. Bakgrunnen for omleggingen var varsel om nye utsorteringsmål for kildesortering av matavfall, og erkjennelse av at teknologien som ble benyttet (optisk sortering) ikke var god nok til å klare målkravene. Dette er bl.a. dokumentert gjennom utredning gjennomført av Norwaste¹. I tillegg var det utfordringer med plastbiter i biogjødsel som i stor grad stammet fra matavfallsposene.

I møte den 5. september 2019 vedtok styret i RiG følgende tiltak:

1. Styret ønsker overgang til egen dunk for matavfall så raskt som mulig.
2. Dersom det er mulig å bytte ut dagens poser med alternative poser raskt, så er styret positive til det.
3. Sak om konsekvenser og fremdrift legges fram på neste styremøte.

Overgang til egen beholder for matavfall, bruk av nedbrytbare poser (bioposer) og 14. dagers hentefrekvens ble deretter vedtatt i kommunestyret/bystyret i alle eierkommunene. I behandlingen av saken, hadde både Skien og Porsgrunn følgende formulering som del av vedtaket:

«Dersom hentefrekvens på 14 dager viser seg å være problematisk for abonnenter, skal hentefrekvensen revurderes etter et år slik at abonnenter uproblematisk mottar en akseptabel tjeneste.»

Den nye løsningen for matavfall har nå vært i drift i over et år, og RiG har bedt Mepex Consult om å gjennomføre en evaluering. Evalueringen skal svare på om ordningen må anses som problematisk for abonnentene. Samtidig må det vurderes i hvor stor grad det er 14-dagerstømming som er årsaken til eventuelle problemer.

1.2. Metode – gjennomføring av evalueringen

Oppdraget handler om hvorvidt den nye ordningen for matavfall oppfattes som problematisk for husstandene i RiG og hva som eventuelt er problematisk. Dersom husstandene oppfatter ordningen som problematisk skal det vurderes i hvor stor grad det er 14 dagers hentefrekvens som er årsaken til problemet.

¹ Renovasjon i Grenland (RiG): Oppfølging av renovasjonsfaglige spørsmål fra Skien kommune (Norwaste 2021)



Den nye ordningen omfatter ikke bare endringer i måten matavfallet samles opp på.

Oppsamlingsløsningen for plastavfall er endret til sekk som tømmes hver 4. uke, mens restavfallet samles opp i egen beholder som tømmes hver 14. dag. Disse endringene omfattes ikke av evalueringen, men er kommentert der dette har vært nødvendig for helheten.

Som grunnlag for evalueringen har RiG stilt følgende dokumenter til rådighet:

- Oversikt over henvendelser og klager fra abonnenter i alle eierkommunene
- Oversikt over media-oppslag i aviser i Grenland
- Resultat fra brukerundersøkelser (benchmark)
- Testrapport fra undersøkelse av posekvalitet (laboratorietest) og egentester gjennomført av RiG i forbindelse med anskaffelse av poser.

Oppdraget har omfattet:

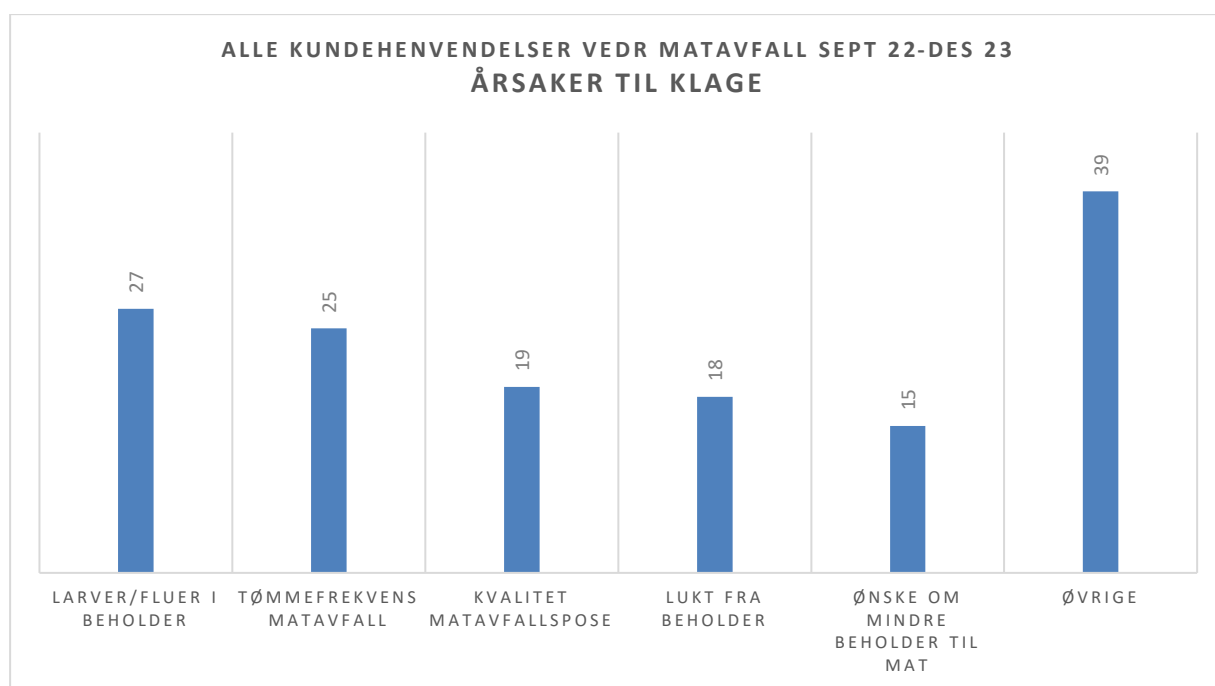
- Gjennomgang og systematisering av henvendelser til RiG i perioden fra innføring av ny ordning til og med ut 2023. Hensikten med denne aktiviteten har vært å vurdere omfang av klager, hva det klaget på og i hvilken grad klager er knyttet til hentefrekvensen for matavfall. Sammenstilling av henvendelser er oppsummert i kapittel 2.
- Gjennomgang og oppsummering av oppslag i media. Dette er oppsummert i kapittel 2.
- Gjennomgang av kundetilfredshetsundersøkelse om renovasjonsordningen (benchmark), herunder innhenting av spesifikke data om matavfall og 14 dagers hentefrekvens fra Energidata. Hensikten har vært å se om det er noe endring i husstandenes tilfredshet med renovasjonsordningen etter innføring av ny ordning, og i så fall hva som er årsakene til endret tilfredshet. I tillegg er tilfredshet sammenlignet med andre kommuner og IKS. Kundetilfredshetsundersøkelsen er oppsummert i kapittel 3.
- Innhenting av informasjon fra kommuner og IKS, både de som har samme løsning som RiG og som har andre løsninger. Hensikten er å få et inntrykk av om type matavfallspose og hentefrekvens på matavfall har stor betydning for klager på matavfallsordningen generelt. Erfaring fra andre kommuner er oppsummert i kapittel 4.
- Vurdering av kvaliteten på bioposen. Dette er oppsummert i kapittel 5.

2. Henvendelser om ny ordning

2.1. Omfang av klager og henvendelser

RiG har samlet alle klager og henvendelser fra husstander i alle eierkommunene som har kommet inn skriftlig eller på telefon via kundesenteret. Kunde-henvendelser angående innføring av den nye ordningen, fra september 2022 til desember 2023, viser at det er 143 henvendelser knyttet til den nye ordningen for matavfall. De 5 vanligste klageårsakene er larver og/eller fluer i beholder (19% av klagene), hentefrekvens for matavfall (17% av klagene), kvalitet på matavfallsposen og lukt fra beholder (begge 13%). 10 % av henvendelsene gjaldt ønske om mindre matavfallsbeholder. Disse henvendelsene kom fra eldre og/eller enslige med lite matavfall.

Øvrige henvendelser omfatter alt fra generell misnøye med den nye ordningen, manglende tømning, kapasitet i beholderen, økning i skadedyr, ønske om vask av beholder mm.



Det foreligger ingen tilsvarende data fra perioden før innføring av ny ordning for matavfall, men ifølge RiG gjaldt de fleste henvendelsene knyttet til den gamle løsningen manglende tømning.

Dersom man antar at hver henvendelse representerer 1 husstand er det bare 0,3 % av husstandene i Grenland som har klaget på den nye ordningen. Det betyr ikke at de øvrige husstandene i regionen er fornøye med ordningen, men det kan konkluderes med at omfanget av klager er lite.



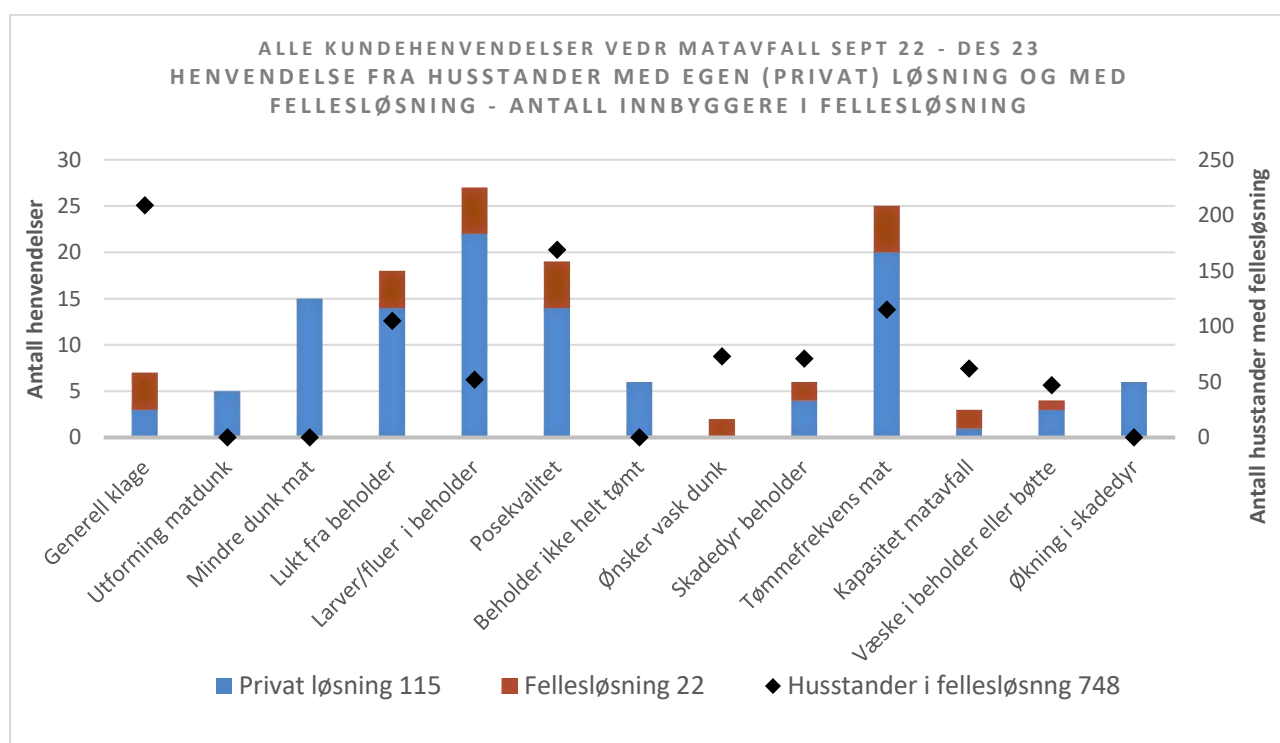
Det er flere henvendelser fra bykommunene enn i de mer landlige kommunene.

Kommune	Totalt antall henvendelser	Andel av henvendelser	Andel av husstandene som har sendt henvendelse
Bamble	15	11 %	0,22 %
Porsgrunn	64	45 %	0,36 %
Siljan	1	1 %	0,09 %
Skien	62	44 %	0,23 %

Resultatene kan indikere at den nye løsningen for matavfall er noe mer utfordrende for husstander i byer og tettbebyggelse enn i landlige områder.

2.2. Private løsninger og fellesløsninger

113 henvendelser kommer fra husstander med egen standplass for avfallsløsningene (eneboliger), 22 henvendelser kommer fra husstander i borettslag, og 8 henvendelser fra husstander i sameier. I borettslag og sameier vil husstandene normalt sett dele på felles beholdere (fellesløsning). Ulike henvendelser fra husstander med egen beholder (privat løsning) og med fellesløsning er vist nedenfor. For hver årsak til henvendelsene er antallet husstander knyttet til de aktuelle fellesløsningene angitt.





Klagene fra eneboligene representerer 115 husstander, mens borettslagene og sameiene som har sendt inn klager representerer 748 husstander. Det kan ikke konkluderes med at alle husstander i et borettslag eller sameie stiller seg bak hver klage, men det er sannsynlig at det kan være flere avsendere bak noen av disse klagene.

Husstander som deler beholdere med andre er generelt mindre fornøyd med hele ordningen (*generell klage*) enn husstander med egen beholder. Klageårsaken *generell klage* kan omfatte andre forhold enn bare matavfallet. For øvrig er de dominerende klagene fra husstander med fellesløsning knyttet til:

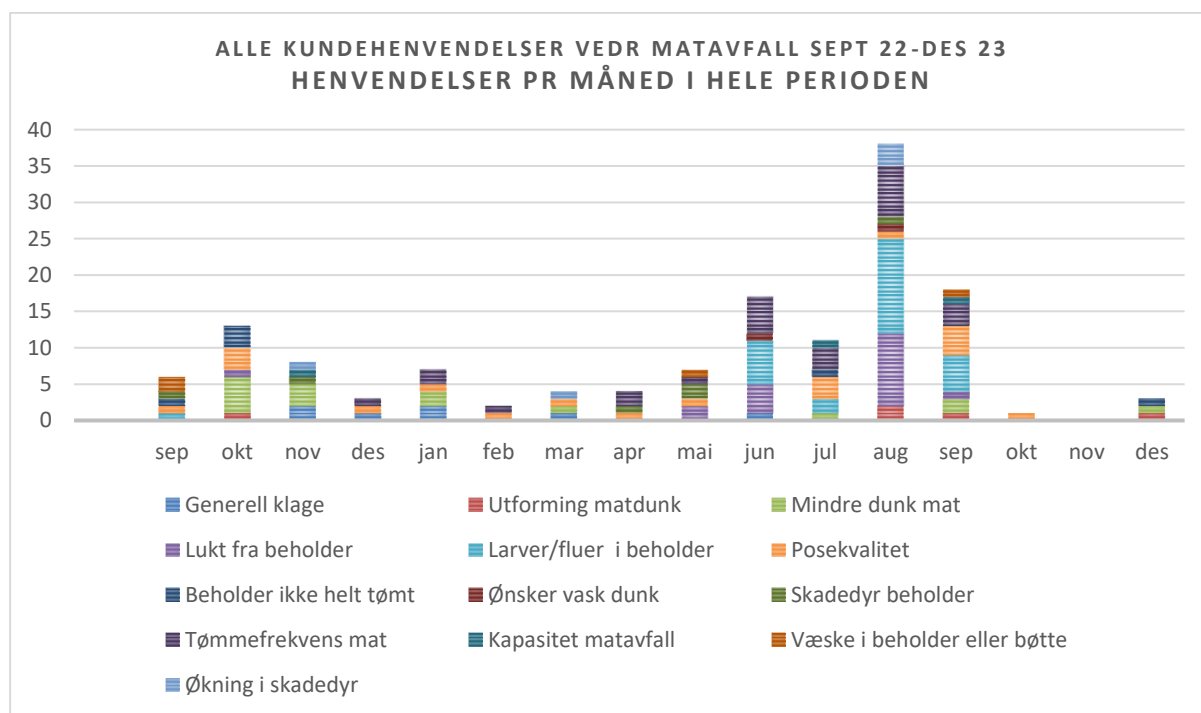
- Posekvalitet – 169 husstander
- Hentefrekvens mat – 115 husstander
- Lukt fra beholder – 105 husstander

En del husstander i fellesløsninger klager også på *kapasitet til matavfallsbeholder* som representerer noe av det samme klagegrunnlaget som hentefrekvens. En del husstander med fellesløsningene ønsker også *vask av beholder* som representerer noe av det samme klagegrunnlaget som *lukt fra beholder*, *larver/fluor i beholder* og *væske i beholder*.

Det er en klar overvekt av husstander med egen beholder som har sendt inn henvendelser om *larver i beholder*.

2.3. Henvendelser over året

Sjenanse fra oppsamling av matavfall er væravhengig og normalt vil tørt og varmt vær føre til økt antall henvendelser. Klagestatistikken bekreftet dette.





Antall henvendelser øker betydelig i den varme perioden fra juni til september. Gjennomsnittlig antall henvendelser i denne perioden (2023) var 21 henvendelser med en topp i august på 38 henvendelser. Til sammenligning er antall henvendelser i øvrige måneder i 2023 i gjennomsnitt på under 4 pr måned.

70% av henvendelsene i den varme perioden handler om forhold som påvirkes av temperaturforholdene; *lukt fra beholder, larver/fluor i beholder, hentefrekvens mat*.

2.4. Henvendelser knyttet til hentefrekvens

Ny løsning for matavfall innebærer en egen beholder utendørs som kun benyttes for oppsamling av matavfall, samt overgang til 14. dagers hentefrekvens hele året. Totalt sett er det 25 henvendelser om hentefrekvens, I tillegg er det 2 henvendelser om kapasitet fra husstander som benytter fellesløsning. For lav kapasitet i fellesløsning representerer noe av det samme klagegrunnlaget som hentefrekvens. Totalt sett er derfor 19 % av henvendelsene knyttet til hentefrekvens.

Selv om under 1/5 av henvendelsene handler om hentefrekvens, vil flere av de andre klageårsakene også ha relevans til hentefrekvens. Det gjelder spesielt lukt og larver/fluor i beholder om sommeren, Dette er i og for seg er vanlig sjanse fra matavfallsbeholder, uansett hvilken hentefrekvens som benyttes.

2.5. Medieoppslag

RiG har sammenstilt medieoppslag om renovasjonsordningen. Denne sammenstillingen viser at det, i perioden 1.9.2022 til 22.11.2023, har vært ca. 60 artikler, ledere og leserinnlegg om den nye renovasjonsordningen. Det omfatter alle sider av ordningen og ikke bare ordningen for matavfall. Flere av oppslagene viser til mye aktivitet på sosiale medier. Vi har ikke hatt tilgang til innlegg på sosiale medier i evalueringen, men antar at kommentarene i stor grad er knyttet til avisoppslagene.

Ca. 40 oppslag handler om innsamlingen av matavfall.

- 1 oppslag om kvalitet på posen
- 3 av oppslagene handler om lukt fra beholderne. Alle disse er fra borettslag, eller sameier med felles beholdere.
- 6 av oppslagene handler om larver i beholder. De fleste av dem er fra husstander med egen beholder.
- 9 oppslag gir uttrykk for generell misnøye med ordningen. Flere av disse trekker fram lukt, larver og for sjelden tømning. De fleste oppslagene er fra husstander med egen beholder.
- 12 av oppslagene handler om ulike bekymringer for ordningen. Mange av dem er fra politikere som ønsker en annen ordning. Flere peker her på hentefrekvens, posens kvalitet og lukt.



- 14 av oppslagene omfatter generell informasjon om ordningen, i stor grad artikler der ledere i RiG er intervjuet om ordningen og hva som bør gjøres for å forebygge ulemper.

Det er relativt få oppslag totalt sett, men styrken i en del av oppslagene viser at flere husstander har store utfordringer med ordningen. Bilder som viser store mengder fluelarver på vei ut av beholder, eller opprevne poser med plastemballasje viser dette tydelig.



3. Kundetilfredshetsundersøkelser

Som en del av evalueringen ble det gjennomført en kundetilfredshetsundersøkelse blant husstander i alle kommunene i Grenland. Normalt gjennomføres ca. 200 intervjuer, men for å øke signifikansen til undersøkelsen ble antallet respondenter doblet. Undersøkelsen omfattet totalt 401 intervjuer.

3.1. Generelt om undersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført som del av Avfall Norges benchmarking, der standardspørsmålene i undersøkelsen bidrar til å belyse kundenes oppfatning av ulike sider av renovasjonsløsningen. Det ble det lagt til to tilleggsspørsmål for å få belyst kundenes opplevelse av matavfallsordningen og 14-dagers hentefrekvens på matavfall.

28 kommuner/IKS deltok i undersøkelsen i 2022. Foreløpig har ingen andre enn RiG gjennomført undersøkelsen i 2024.

Et av standardspørsmålene var hvilken boligtype respondentene bor i, av følgende boligtyper:

- Rekkehus
- Enebolig
- Leilighet i blokk
- Flermannsbolig (tomannsbolig, firemannsbolig, bygård, o.l.)
- Annen bolig (inkl. hybel, kjellerleilighet, o.l.)

Dette spørsmålet er brukt til filtrering for å se om boligtype er avgjørende for hvor fornøyde eller misfornøyde respondentene er.

Det var en viss skjevhet blant respondentene i undersøkelsen ettersom 298 av respondentene svarer at de bor i enebolig. Dette gir resultatene svært høy signifikans for denne gruppen. De øvrige 103 respondentene er fordelt på de øvrige boligtypene, som igjen er fordelt på 4 kategorier. Signifikansen er noe lavere for disse. Kun 3 av respondentene var i boligkategori «Annen bolig». Når resultater da fordeles prosentvis på tilfredshet og boligtype utgjør hver av disse tre respondentene 33 %, hvilket gjør at ett svar får et stort prosentvis utslag på tilfredshet. Svarene til disse respondentene er derfor inkludert i gruppen «Flermannsbolig» som omfatter tomannsbolig, firemannsbolig, bygård og liknende, slik at de blir en del av et større statistisk grunnlag.

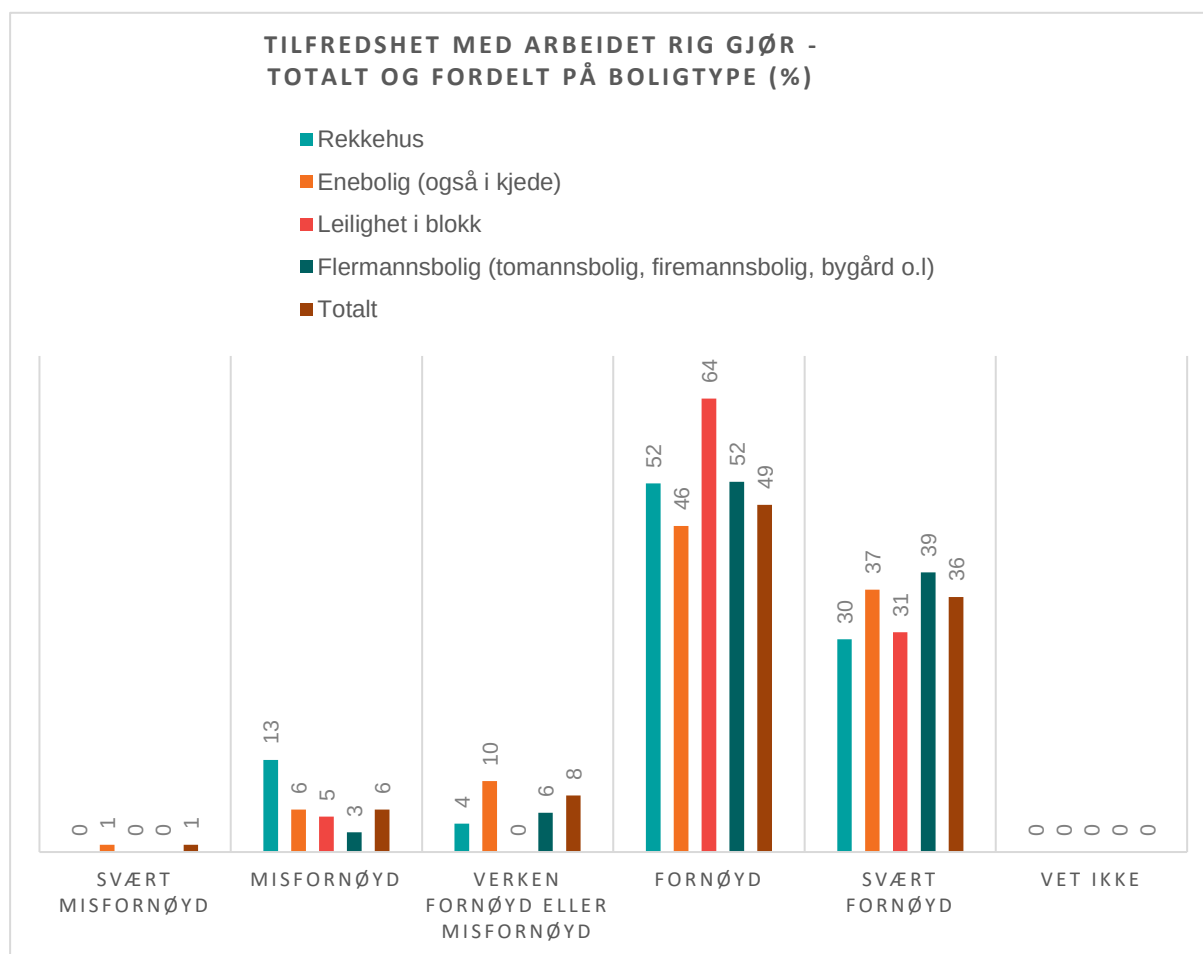
3.2. Resultater

Hovedresultatet i undersøkelsen viser at RiG kommer bra ut både med hensyn til total ureflektert og total reflektert tilfredshet med hhv. 78 og 75 poeng. Skalaen tilsier at alle resultater over 75 poeng er bra og viser at respondentene i hovedsak er fornøyde. Det er derimot en markant nedgang i tilfredshet

fra undersøkelsen som ble gjennomført i 2022, der RiG fikk 85 poeng. Årsaken til nedgangen kan knyttes til endring av henteordningen, men ikke bare ordningen for matavfall.

Resultater fra de mest relevante spørsmålene i undersøkelsen presenteres som samlet resultat for alle respondentene (totalt) og fordelt på boligtype. I resultatene fordelt på boligtype, er prosentandelene beregnet i forhold til totalt antall respondenter for boligtypen.

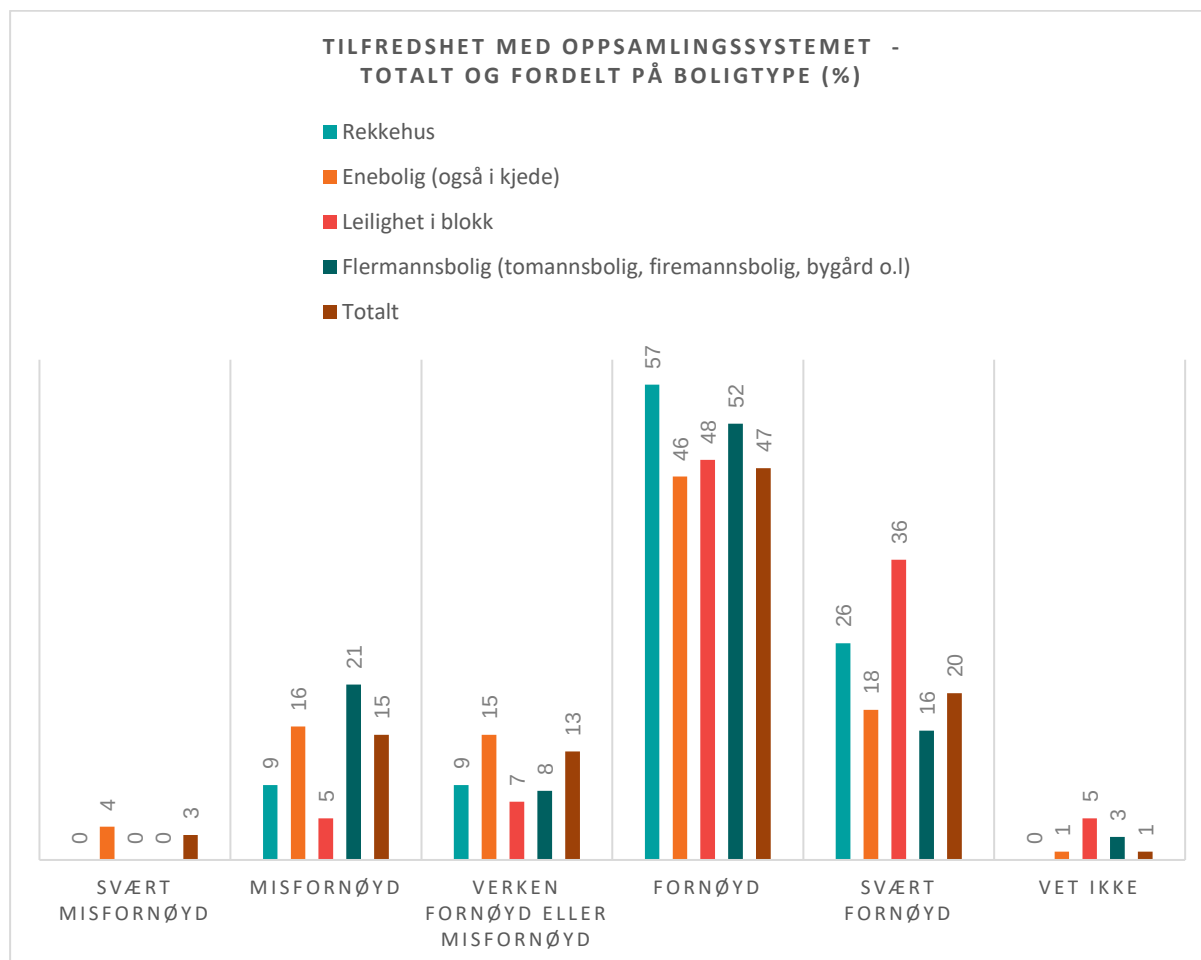
Undersøkelsen gir følgende resultat for respondentenes tilfredshet med jobben RiG gjør:



Resultatene viser at totalt 85 % av respondentene er fornøyd eller svært fornøyd med arbeidet RiG gjør, mot 7 % som er misfornøyd eller svært misfornøyd. 95 % av respondentene som bor i leilighet i blokk er fornøyd og svært fornøyd, mot 5 % som er misfornøyd og 0 som er svært misfornøyd. Det er imidlertid en nedgang i tilfredsheten sammenliknet med 2020 og 2022.



Respondentene gir følgende svar på spørsmål om deres tilfredshet med oppsamlingssystemet:

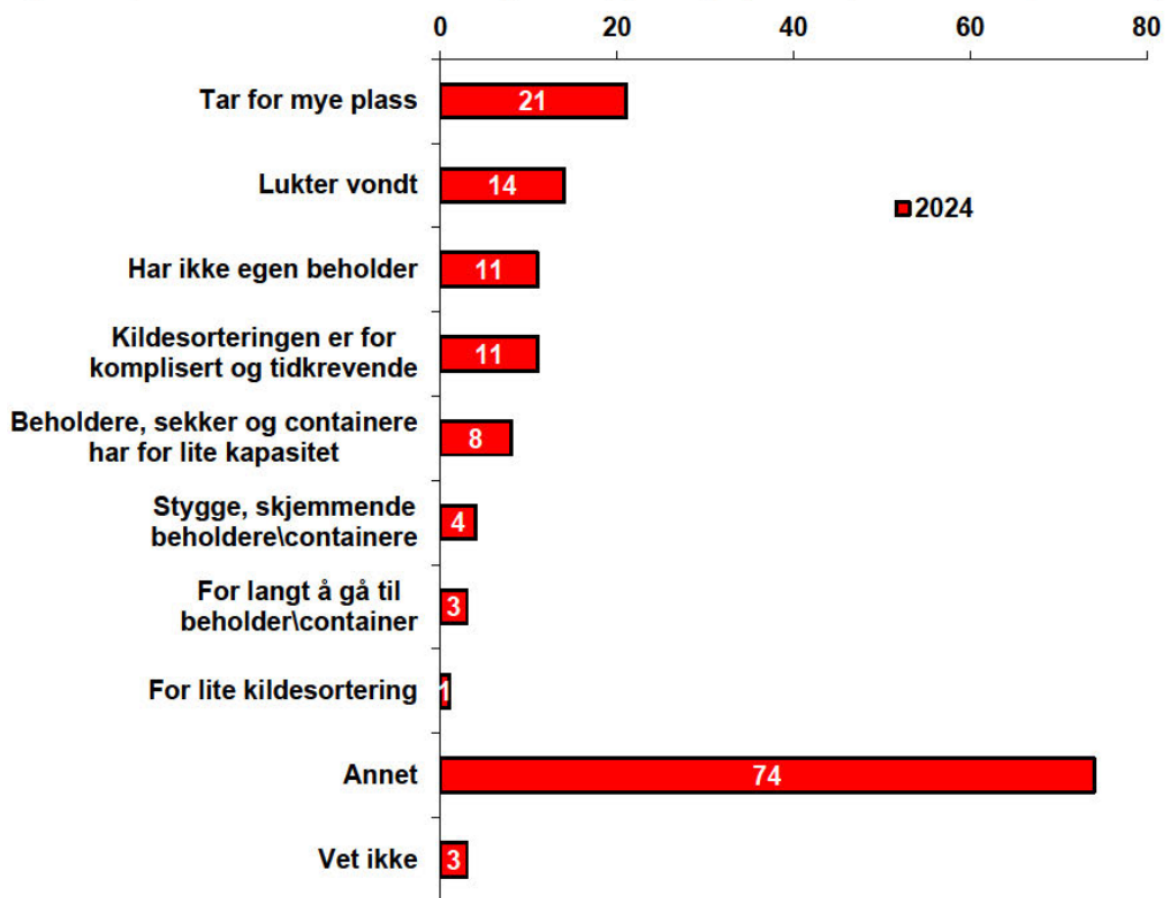


Spørsmålet dreier seg om hele oppsamlingssystemet og ikke bare oppsamlingen av matavfall.

Resultatene viser at 67 % av respondentene er fornøyde og svært fornøyde, mot 18 % som er misfornøyde og svært misfornøyde. En så stor andel i gruppen av misfornøyde er uvanlig. 84 % av de som bor i leilighet i blokk er fornøyde, 5 % er misfornøyde og 0 svært misfornøyde. Årsakene til at de er misfornøyde er oppsummert i figuren under, for alle boligtyper:

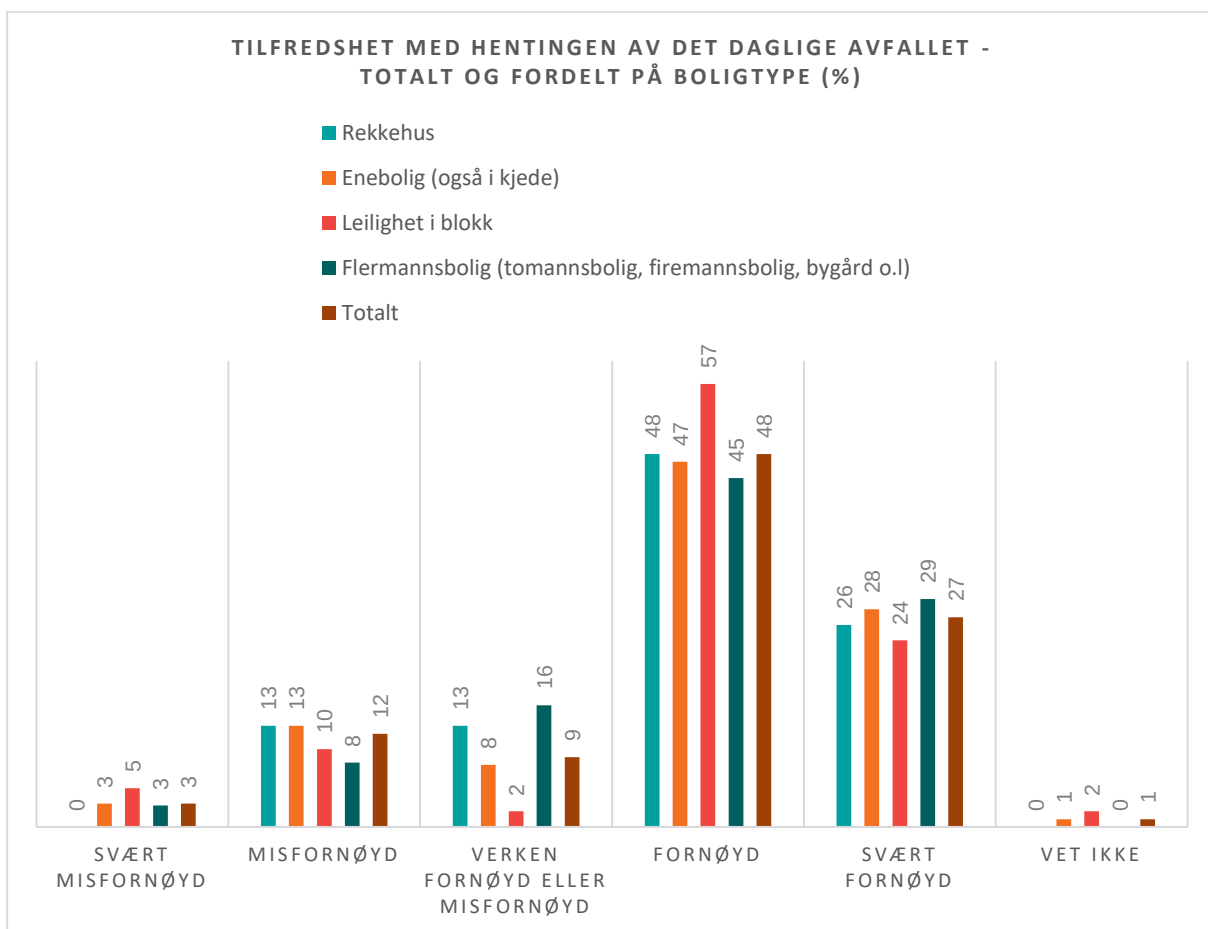


Figur: Viktigste årsaker til at man er misfornøyd med oppsamlingssystemet - prosentandeler (mest nevnt)



Her kan respondentene gi flere enn ett svar. 74 % av respondentene utdyper hvorfor de er misfornøyd under "Annet". En gjennomgang av svarene under "Annet" viser at 26 svar (ca 50 %) handler om matavfallet. Kun 5 respondenter (ca 10 %) nevner for sjelden henting av matavfall som årsak. Det utgjør 1 % av det totale respondentgrunnlaget.

På spørsmål om de er fornøyd med henting av det daglige avfallet svarer respondentene følgende:



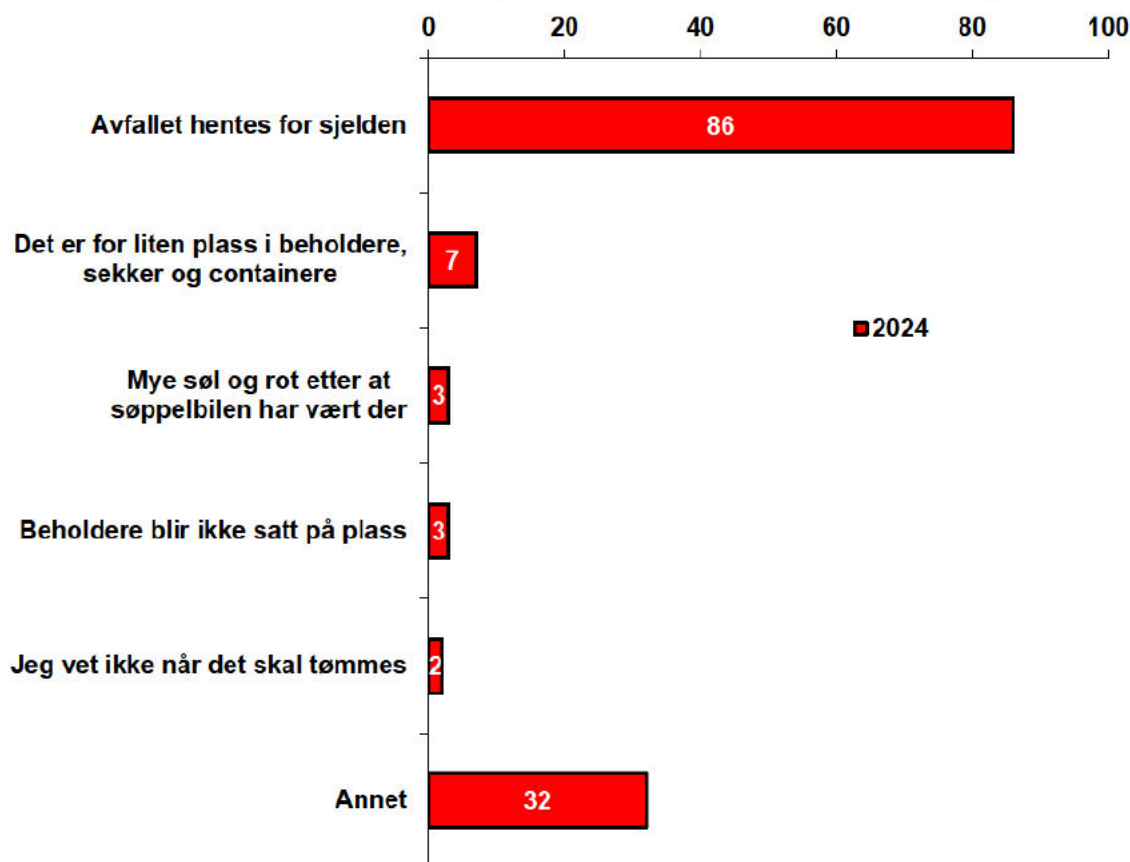
Spørsmålet retter seg til alt avfall i henteordningen og ikke bare matavfallet.

Det viser seg at 75 % er fornøyde eller svært fornøyde mot 15 % som er misfornøyde eller svært misfornøyde. 81 % av de som bor i blokkleilighet er fornøyde og svært fornøyde mot 15 % som er misfornøyde eller svært misfornøyde. 15 % blant misfornøyde er relativt høyt.

På spørsmål om årsakene til at de er misfornøyde svarer respondentene:

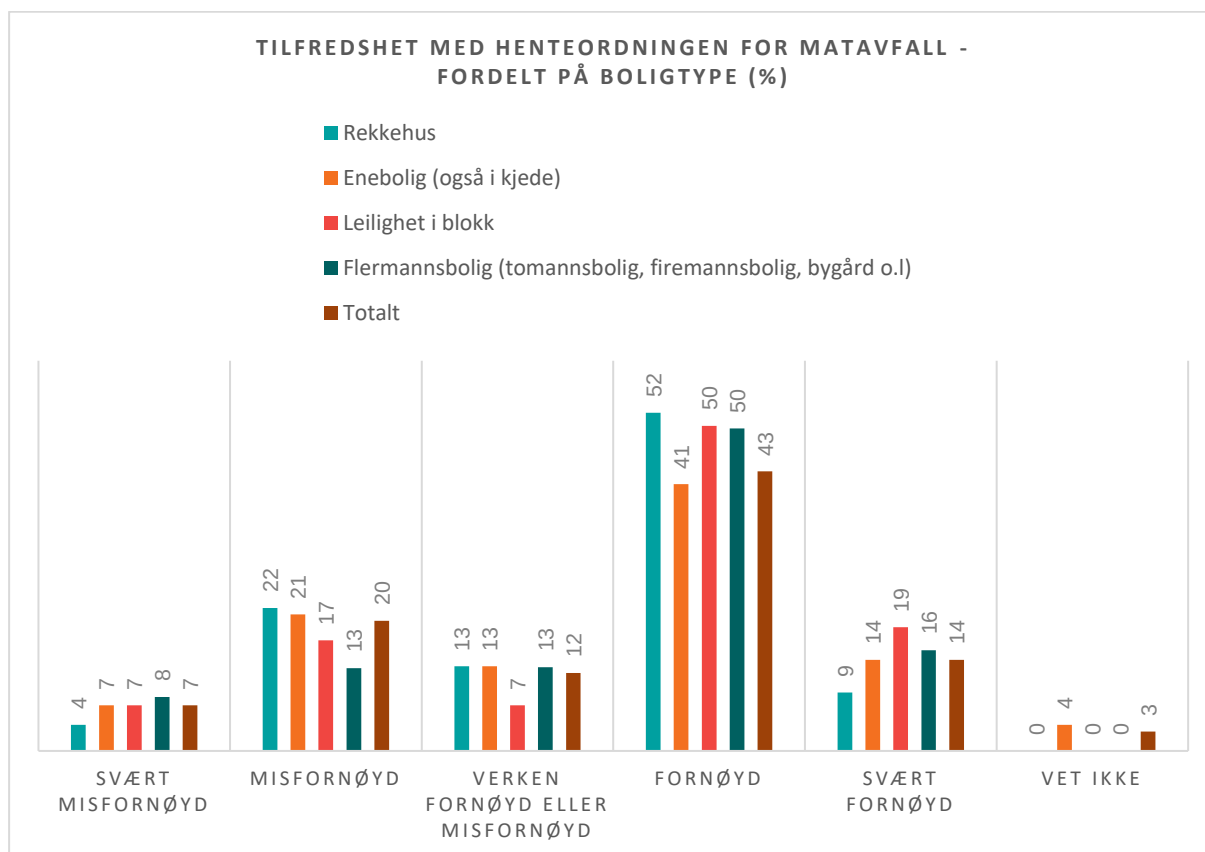


Figur: Viktigste årsaker til at man er misfornøyd med henting av avfallet - prosentandeler (mest nevnt)



“Avfallet hentes for sjelden” forekommer oftest som svar på hvorfor de er misfornøyde. Dette utgjør 86 % av respondentene. Det er imidlertid verdt å merke seg at dette ikke nødvendigvis gjelder matavfallet, men kan også gjelde for eksempel plastemballasjen som hentes hver måned eller restavfallet som hentes hver 14. dag. Tidligere ble alle disse avfallstypene hentet hver uke. I kategorien “Annet”, som flere av svarene hører til under, finner vi at 5 % av de misfornøyde oppgir for sjelden henting av matavfallet som årsak, og 4 % at lukt fra matavfallet er årsaken. Luktutfordringer, fluer, mark og skadedyr nevnes også som årsaker på generelt grunnlag av 10 %, men ikke spesifikt tilknyttet matavfall. Nesten 7 % svarer at plastemballasje bør samles inn hyppigere. Respondentene kunne velge flere enn ett svar.

Ett av tilleggsspørsmålene var hvor fornøyde respondentene er med henteordningen for matavfall:

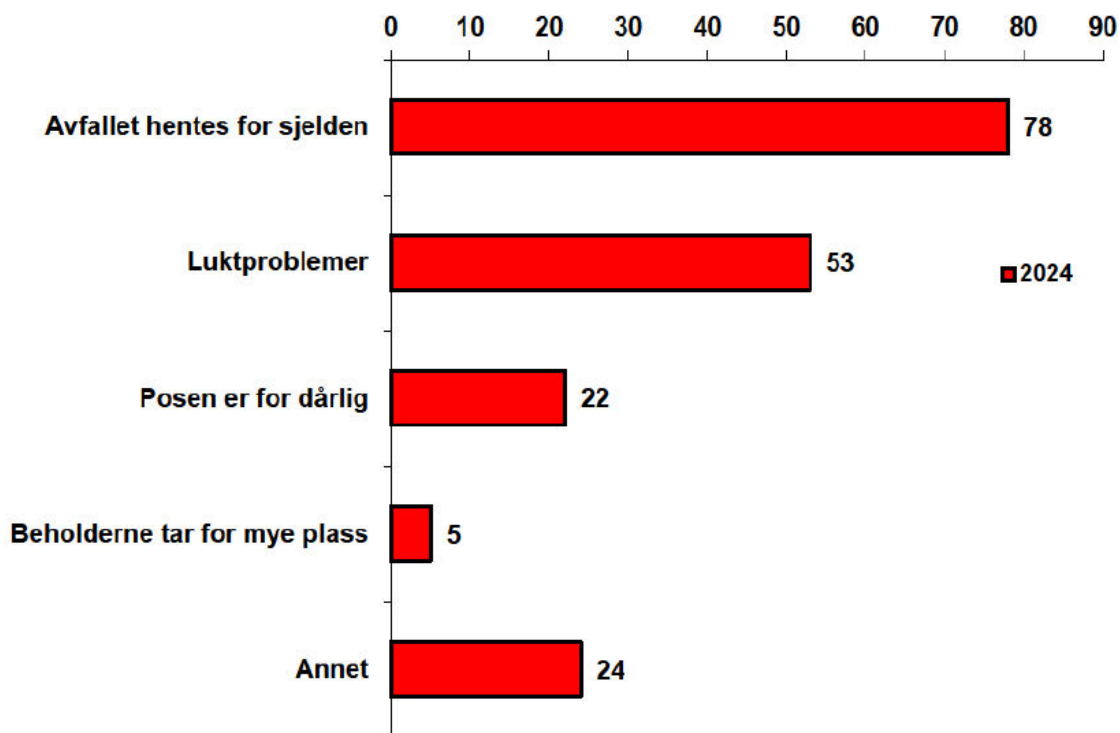


57 % er fornøyde og svært fornøyde med henteordningen for matavfall, mot 27 % som er misfornøyde og svært misfornøyde. De som bor i leilighet i blokk er noe mer fornøyde og svært fornøyde, 69 %, mot 24 % som er misfornøyde og svært misfornøyde.

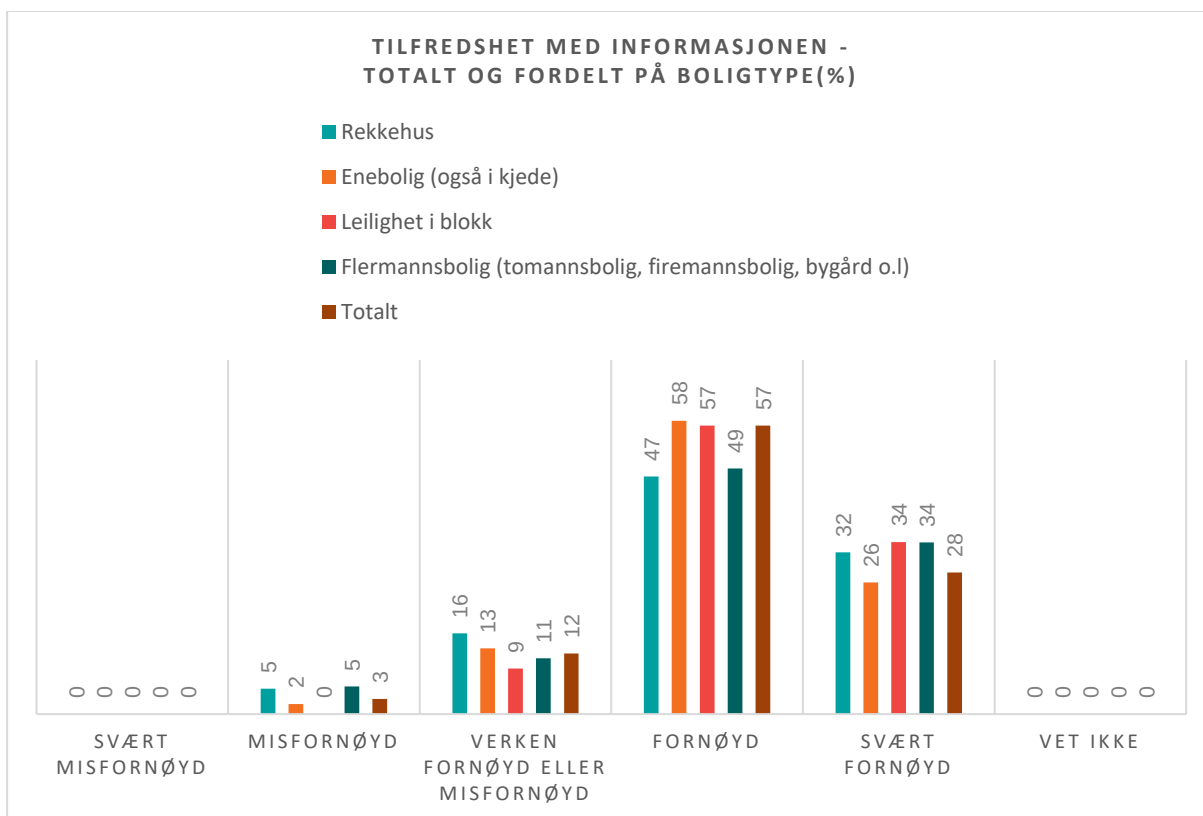
78 % av de misfornøyde (totalt) svarer at årsaken er at avfallet hentes for sjelden. Luktproblemer er nest viktigste årsak, og en del mener posen er for dårlig. Det er også svar i "Annet"- kategorien som kritiserer hentefrekvens, lukt og posekvalitet. I tillegg nevnes larver og skadedyr av oppunder 6 % av de misfornøyde som årsak, se figur under:



Figur: Årsaker til at man er misfornøyd - prosentandeler



Respondentene ble også spurt om deres tilfredshet med informasjonen fra RiG. Resultatene fremgår av figuren under:

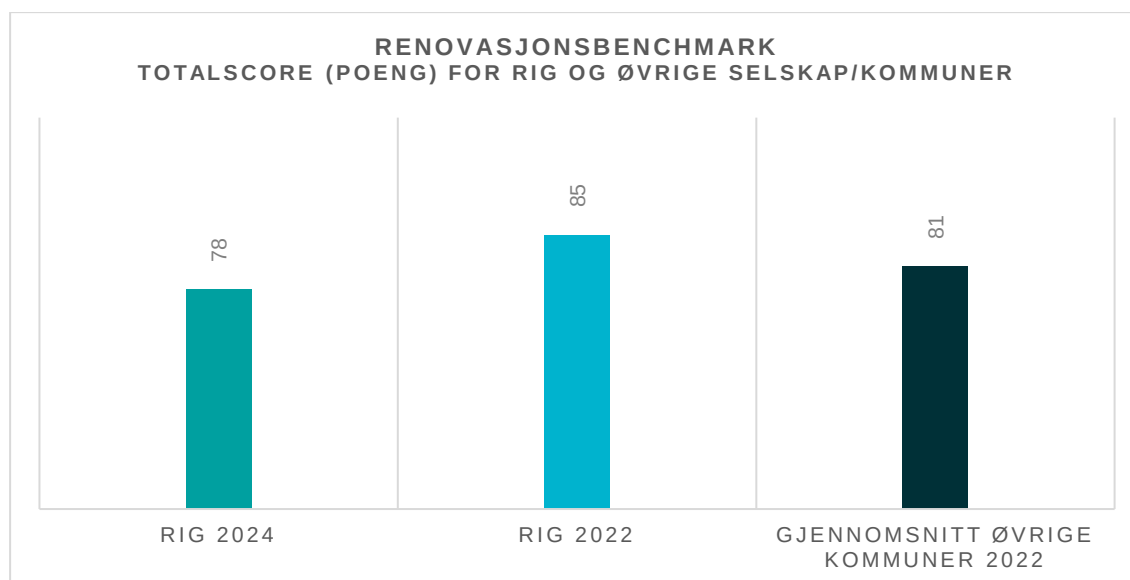




Det er ingen som svarer “Vet ikke” på dette spørsmålet, hvilket tilsier at de fleste har fått med seg informasjonen. Det er heller ingen som er svært misfornøyd med informasjonen. 87 % er fornøyd og svært fornøyd med informasjonen de har fått, mot 3 % som er misfornøyd. Av de som bor i leilighet i blokk er 91 % fornøyd og svært fornøyd og ingen misfornøyd.

3.3. Sammenligning med andre kommuner/IKS

På spørsmålet hvor fornøyd eller misfornøyd man er med jobben RiG gjør totalt sett får RiG en score på 78 poeng i 2024 mot 85 poeng i 2022². Dette er en relativt stor nedgang, men score på 75 og høyere anses allikevel som et godt resultat. RiG kommer i 2024 også litt dårligere ut enn gjennomsnittet av de kommunene/selskapene som deltok i undersøkelsen i 2022. Men da sammenligner vi data for 2024 med data for 2022³. Generelt synes det som husstandenes tilfredshet med renovasjonstjenestene har vært synkende over tid. Data fra andre kommuner/selskap for 2024 vil ikke foreligge før senere på året.



² Gjelder ureflektert tilfredshet som innebærer at spørsmålet er stilt før man stiller detaljspørsmål.

³ Det var 28 kommuner/selskap som deltok i undersøkelsen i 2022 og score varierte mellom 71 og 87 poeng.



4. Erfaringer fra andre kommuner

De aller fleste kommunene i Norge har en ordning med kildesortering og innsamling av bl.a. matavfall på husstands nivå. Normalt sett benyttes separat beholder for oppsamling av matavfallet, men noen kommuner bruker fargede poser for optisk sortering. I noen tette byområder benyttes avfallssug der avfallsposens transporteres i rør under bakken. I større fellesløsninger brukes ofte også nedgravd container.

4.1. Kommuner og IKS som har delt erfaringer

Det er innhentet erfaringsdata om innsamling av matavfall fra kommuner og interkommunale renovasjonsselskaper (IKS). Det er lagt vekt på å få erfaringer fra ulike områder med variasjon i poseløsninger og henteordninger, og samtidig liknende klimatiske forhold som i Grenland. Dette for å se om tilfredshet med matavfallsordningen har systematisk sammenheng med avfallssystemet. Skjema med spørsmål ble utarbeidet og oversendt til kommunene og IKSene. De som ikke svarte ble kontaktet pr telefon i etterkant. Under er spørsmålene tilknyttet erfaringer satt opp:

- Har matavfallsordningen endret seg underveis (posetype, hentefrekvens, annet?)
- Hva er årsaken til endringene?
- Når startet gjeldende ordning (etter endringen)?
- Hvilke tilbakemeldinger får dere på matavfallsordningen (angi klagetyper, eksempelvis lukt, larver, annet)?
- Alt i alt – si litt om i hvilken grad dere som kommune/selskap er fornøyde med matavfallsordningen, og litt om hva dere ev. er fornøyde eller misfornøyde med.
- Kan dere tilsvarende som i forrige spørsmål si noe om dere har inntrykk av om kundene er fornøyde?

En oversikt over virksomhetene (kommuner/IKS) som det er innhentet erfaringer fra og deres løsninger er satt opp i tabellene under. RiG er lagt inn øverst i tabellene som referanse:



Kommune/IKS	Kommune/IKS	Antall innbyggere	Posetype	Spesifikasjon av pose
Renovasjon i Grenland	RiG	109.000	Biopose	Mater-Bi, 14 my
Risør og Tvedestrandregionens avfallsselskap	RTA	17.860	Papirpose	Våtsterkt tøyelig papir
Vestfold Avfall og Ressurs	VESAR/Sandefjord	256.432	Biopose	Mater-Bi, 14 my >50 % biobasert
Avfall Sør	Avfall Sør	132.438	Biopose	Mater-Bi 24 my
Interkommunalt Renovasjonsselskap i Midt- og Aust-Telemark	Irmat	25.800	Biopose	Mater-Bi 16 my
Renovasjonsselskapet for Drammensregionen	RfD	253.000	Plastpose	HDPE 15 my
Asker kommune	Asker	98.815	Plastpose	LDPE 20 my (80 % Grønn PE)
Lillesand og Birkenes interkommunale renovasjonsselskap	LiBir	17.003	Biopose	Mater-Bi 15 my
Sarpsborg kommune	Sarpsborg	59.771	Biopose	Mater-Bi 14 my
ReMidt	ReMidt	130.000	Biopose	Mater-Bi 25 my med dampspærre
Renovasjonsselskapet GLØR	GLØR	40.069	Biopose	17 my

Kommune/IKS	Oppstart matavfalls-sortering	Hente-frekvens standard	Hentefrekv. sommer	Avbøtende tiltak
RiG	2022	Hver 14. dag		
RTA	1999	Hver uke	Hver uke	Ingen
VESAR/Sandefjord	1997	Hver uke	Hver uke	Gratis rengjøring av nedgravde avfallsbeholdere for matavfall 1 g pr år
Avfall Sør	1995	Hver uke/Valgfritt	Hver uke/valgfritt	Ingen
Irmat	2001	Hver 14. dag	Hver uke i 7 uker	Ingen
RfD	1997	Hver 14. dag	Hver 14. dag	Kan bestille ukentlig tømning i sommermånedene. Mot betaling.
Asker	2011	Hver 14. dag	Hver 14. dag	Vask av beholdere, ekstratømming, ukentlig i perioden juni-august. Mot betaling.
LiBir	1993	Hver 14. dag	Hver 14. dag	Ingen
Sarpsborg	2023	Hver 14. dag	Hver 14. dag	Ekstratømming, tilbud om kjøp av inliners til beholderne for



Kommune/ IKS	Oppstart matavfalls- sortering	Hente- frekvens standard	Hentefrekv. sommer	Avbøtende tiltak
				fellesløsninger og beholdervask. Alt mot betaling.
ReMidt		Hver 14. dag	Hver 14. dag	Ingen
GLØR	1993	Hver 14. dag	Hver 14. dag	Renhold og ekstratømming mot betaling.

Alle virksomhetene unntatt Remidt har delt ut kurver til matavfallet, som kundene kan ha i kjøkkenbenken og som matavfallsposene passer til. Slike kurver deles ut for at damp/fukt skal kunne slippe ut av matavfallsposene og transporteres bort med luften. Dette reduserer fuktinnholdet i avfallet og kan bidra til redusert lukt. Asker kommune og RfD har tidligere hatt biposer og delte ut kurver til sine kunder i den forbindelse. Det er ikke behov for luftede kurver til plastposer. Glør deler ikke lenger ut nye kurver, men opplyser at det er mange kjøkkenleverandører som har luftede stativ/kurver. Kurver er ikke delt ut av RiG i forbindelse med omleggingen av løsningen for matavfall, men kurv er delt ut tidligere.

Alle virksomhetene har tette avfallsbeholdere på 140 l og 240 l til matavfallet, unntatt Asker kommune som bruker perforerte beholdere for å gi gjennomlufting og transportere bort vanndamp. Glør har også mange perforerte beholdere ute i felt, men kjøper nå bare tette beholdere. Tette beholdere anses for å være standard utstyr for matavfall.

4.2. Hentefrekvens

Undersøkelsen har både omfattet virksomheter som har tømming av matavfall ukentlig og som har tømming hver 14 dag. Alle kommunene opplever at klageomfanget er lite og at de er godt fornøyde med ordningen. Deres inntrykk er også at kundene er fornøyde. De som har lang erfaring med utsortering av matavfall, forteller at det går seg til over tid, og at klageomfanget er størst det første året og senere avtar.

Klagene som oppstår dreier seg først og fremst om lukt, og i noen grad om larver og smuss. Dette gjelder også virksomhetene som har ukentlig henting av matavfallet. Virksomhetene som gir at råd og veiledning om å plassere beholderen i skygge og godt renhold, opplever at dette fungerer godt.

Fire av virksomhetene som har tømming hver 14. dag, har avbøtende tiltak for å kunne møte klager fra ulike brukergrupper. Dette kan være bestillingstjenester mot betaling, som rengjøring av beholder, ekstratømming, ukentlig tømming i sommermånedene juni-august mm.



Asker kommune tilbyr ekstratømming på mellomuke, og har god erfaring med dette. Det er allikevel kun et fåtall som benytter seg av tjenesten (<10 per år).

Avfall Sør henter rest- og matavfall på ukentlige ruter. Det er imidlertid opp til kundene selv om de vil sette frem beholderen for tømming eller ikke. Avfallsgebyret er knyttet opp mot hvor mange tømninger husstandene benytter seg av. Tømmingene registreres i en database, og basert på tømmedata ser de at gjennomsnittlig antall tømninger av matavfall ligger på 18 pr år, som betyr at det i gjennomsnitt er 2,9 uker mellom hver tømming. I sommermånedene juni-august ligger snittet på 2,1 uker mellom hver tømming. Avfall Sør har gjennomført pilot og planlegger nå overgang til regelmessig tømming hver 14. dag. Også RTA, som har tømming hver uke, uttrykker at de ønsker å endre til tømming hver 14. dag. Vesar har frem til nå hatt ukentlig tømming, men legger nå om til en ordning hvor matavfallet hentes ukentlig unntatt hver 8. uke hvor det ikke tømmes og det går 14 dager imellom to tømninger.

RfD hadde tidligere ukentlig tømming av matavfall om sommeren, men gikk bort fra dette i 2019 og har siden da hentet matavfall hver 14. dag hele året.

4.3. Erfaringer med matavfallsposene

Undersøkelsen viser at posetype gir lite forskjeller i klageomfang. Sarpsborg startet opp separat utsortering av matavfall i bioposer, i uke 40 i 2023. De er av kommunene som har tynnest poser, og får noen henvendelser om posekvaliteten. Men de fleste henvendelsene gjelder kunder som ønsker å få mindre beholder og at de oppfatter matavfallssortering som unødvendig da de mener de ikke har matavfall. Klagene på posene har først og fremst handlet om at de har vært noe trange i åpningen, Når det gjelder klagene om selve kvaliteten uttrykker kommunen at når kundene får råd og veiledning så går det bra. Klageomfanget totalt sett har vært betydelig lavere enn de hadde forventet i forbindelse med oppstart av ordningen.

Glør var tidlig ute med kildesortering av matavfall og brukte lenge papirposer. I nyere tid har de imidlertid først gått over til plastposer, men så, for å begrense mikroplast i biorest, byttet til bioposer i 2023. De får nå flere henvendelser om posekvaliteten enn de gjorde da de hadde plastposer, men erfarer at råd og veiledning hjelper. Glør har gått for en noe tykkere biopose enn Sarpsborg da de hadde en solid plastpose før byttet.

Øvrige kommuner og IKS har driftet sine matavfallsordninger over tid og har lite henvendelser tilknyttet posekvaliteten. De som benytter bioposer har noen, men da viser det seg ofte at posene er utløpt på dato. Bioposer er ferskvare, og materialet har en holdbarhet på ca. 12 måneder. Deretter blir posene sprø, revner og sprekker lett.

Når kommunene får spørsmål om posekvaliteten (papirpose og biopose) er det følgende råd som gis:



- Bruk kurv slik at dampen transporteres bort
- Legg litt tørkepapir i bunnen av posen som kan trekke til seg væske fra avfallet
- Skift pose før den er helt full

De som bruker papirposer, gir også råd om å unngå flytende matavfallsrester i posen.



5. Vurdering av posekvalitet

Ny ordning for matavfall omfatter også ny pose i bionedbrytbart materiale (biopose) for oppsamling av matavfall i kjøkkenbenken. Posene skal primært brukes sammen med kurv/luftet bøtte i kjøkkenbenken.

Plastposene som ble benyttet tidligere er designet til å tåle store påkjenninger/røff behandling og var derfor svært sterke og tykke.

5.1. Klagestatistikk og brukerundersøkelse

Av klagestatistikken framgår det at 17 % av henvendelsene er knyttet til posekvalitet. Klagerne mener bl.a. at posene er for tynne og det må derfor brukes 2 eller 3 poser utenpå hverandre. Ettersom posene er dårlige, blir det væske og lukt i beholder (ute).

Brukerundersøkelsen viser at ca. 22 % oppgir posekvalitet som en av de viktigste årsakene til at man er misfornøyd med henteordningen. Noen gir utfyllende svar og peker på at posene lekker i beholder og forårsaker søl. Det er litt usikkert om dette primært er i beholderen utendørs.

5.2. Krav til poser

RiG gjennomførte i 2021 og 2023 offentlig anskaffelse av bionedbrytbare poser til oppsamling av matavfall. Det er satt krav til posens kvalitet og holdbarhet, utforming, bionedbrytbarhet, posemateriale mm. Her gjengis kravene til kvalitet og holdbarhet som anses mest relevant for denne evalueringen. Generelt er det i begge anskaffelser satt krav om at posene skal tilfredsstille alle krav i NS-EN 13432 eller tilsvarende standard⁴.

Anskaffelse 2021	Anskaffelse 2023
Bioposene skal tåle vannholdig avfall uten å lekke, og ellers tåle normal bruk uten at det går hull i posene.	Matavfallsposene som tilbys skal tåle den fysiske påkjenningen og håndteringen den blir utsatt for i hele prosessen fra kildesortering i kjøkkenbenk til levering til anlegg for biogassproduksjon.
Bioposene må ikke brytes ned under perioden med fylling og innsamling hos bruker og må derfor som et minimum holde i 7 dager etter påbegynt fylling og deretter tåle og bæres uten at de går i stykker på noe vis.	Matavfallsposene som tilbys skal tåle den fysiske påkjenningen og håndteringen den blir utsatt for i hele prosessen fra kildesortering i kjøkkenbenk til levering til anlegg for biogassproduksjon.

⁴ NS-EN 13432:2000 Packaging — Requirements for packaging recoverable through composting and biodegradation



Anskaffelse 2021	Anskaffelse 2023
Bioposene skal tåle lagring (kaldtlager og hjemme hos abonnenten) i minimum 12 måneder regnet fra leveringsdato, både sommer og vinter, uten forringelse av kvalitet.	Posene skal ha kvalitet og tykkelse som gjør at fukt fra innholdet ikke trenger/svette gjennom posen mens den er i bruk i kjøkkenbenken i ventilert matavfallskurv.
	Posene skal ha kvalitet og tykkelse som gjør at fukt fra innholdet ikke trenger/svette gjennom posen mens den er i bruk i kjøkkenbenken i ventilert matavfallskurv.
	Matavfallsposene skal tåle å fylles med fuktig matavfall uten at den lekker og ellers tåle normal bruk uten at det går hull i posene.
	Posen skal deretter tåle å bæres ut uten at den går i stykker på noe vis og ikke brytes ned og bli hullete mens den ligger i avfallsbeholder før innsamling – dvs. at den som et minimum må holde en uke i romtemperatur i benkeskap og to uker i avfallsbeholder utendørs både sommers- og vinterstid.
	Kvalitetskravene gjelder i hele produktets livsløp og posene skal kunne lagres (kaldtlager) i minst ett år fra leveringsdato uten at kvaliteten forringes.

5.3. Tester av posene

I evalueringen av tilbudene ble det i begge anskaffelsene gjennomført enkle kvalitetstester for å vurdere kvaliteten på de tilbudte posene. Posene ble bl.a. testet for evne til å tåle fukt ved å helle opp til 3 liter vann i posene. Testene omfattet også skjønnsmessig vurdering av perforering, hankens styrke, passform til kurv, knyting og tetthet etter knyting. Det var signifikante forskjeller mellom de ulike posene.

Vi har mottatt posene som ble innkjøpt både i 2021 og i 2023 og har bl.a. gjennomført vanntest både med kaldt og varmt vann. Vi har også testet posene brukeregenskaper over tid brukt sammen med luftet kurv til oppsamling av reelt matavfall.



Posene som vant konkurransen i 2023 ble også sendt til Norner for testing av ulike kvalitetskrav. Testene ble gjennomført i henhold til internasjonale standarder. Vi har sammenlignet resultatene med kvalitetskrav som RiG tidligere stilte til poser for optisk sortering⁵.

Tester som ble gjennomført av Norner

Parameter	Verdi	Krav	Merknad
Slagstyrke (g)	172	> 65	Slagstyrke angir posens evne til å motstå en plutselig belastning.
Punkteringsstyrke (N)	12,4	> 20	Punkteringsstyrke angir posens evne til å motstå en kraft fra en probe. Angir (her) maksimal kraft før brudd.
Rivestyrke (mN)	290	> 300	Rivestyrke angir hvilken kraft som må til for å rive posen i to.
Strekkfasthet (MPa)	22	> 25	Strekkfasthet angir posens evne til å motstå brudd når den blir strukket
Bruddforlengelse (%)	158	> 200	Bruddforlengelse angir hvor mye lenger posen blir når den blir strukket til brudd

Bioposen tilfredsstiller kravene til slagstyrke med god margin, ligger tett opp til kravene for rivestyrke og strekkfasthet, men litt under kravene til bruddforlengelse og noe mer for punkteringsstyrke. I denne sammenhengen må man huske at bioposene får en mye mindre røff behandling enn plastposene som tidligere ble brukt til optisk sortering.

5.4. Posetykkelse

Noen kommuner/IKS stiller krav til minste tykkelse av bioposene, og som det framgår av avsnitt 4.1 **Feil! Fant ikke referanse-kilden.**, varierer posetykkelsen fra 14 – 25 µm. RiG er blant de som har de tynneste posene. Leverandøren til RiG spesifiserer posen til 14 µm, men Norner har målt posen til 13,1 µm i gjennomsnitt.

Remidt har en meget sterk pose hvor det også er lagt inn en dampspærre, slik at posen er mye tettere enn normalt for bioposer. Når poser lages av samme materiale så vil tykke poser være sterkere enn tynne poser.

⁵ RiG – Konkurransesgrunnlag Anskaffelse av poser og sekker til renovasjonsordningen (Asplan Viak 2017)



5.5. Poseprosjektet

I prosjektet «Plastfri innsamling av matavfall» (poseprosjektet) ble det innhentet erfaringer fra kommuner og IKS som benyttet bl.a. bionedbrytbare poser til oppsamling av matavfall⁶. De aller fleste av respondentene (18 av 20) var fornøyd etter meget fornøyd med posene og de fleste ville beholde posene framover, mens noen ville vurdere papirposer og andre tok beslutning om posemateriale gjennom offentlig anskaffelse. Ingen svarte at de ønsket å gå over til plastposer. Det ble også påpekt behov for mye forbrukerinformasjon når man bruker bionedbrytbare poser.

Kommunene og IKSene ble også spurt om hvilke tilbakemeldinger de fikk fra husstandene i sin region. Det var både positive og negative tilbakemeldinger. Av negative tilbakemeldinger nevnes det at:

- Posene taper kvalitet når de blir gamle og da revner de lett.
- Det oppstår væske, lukt og mark i beholder når det er varmt vær.
- Nedbrytning starter i kjøkkenbenken dersom de står med enn noen dager med fuktig avfall

⁶ Vesar m.fl. – Plastfri innsamling av matavfall (Mepex 2022)



6. Analyse og oppsummering

6.1. Klager, henvendelser og kundetilfredshet

Innføring av ny ordning for innsamling av matavfall i 2022 har ført til økte henvendelser og klager fra husstandene i kommunen. Omfanget av klager er likevel lite sett i forhold til antall husstander som RiG betjener. Andre kommuner og IKS som har lagt om renovasjonsordningen har erfart at slike endringer har medført en økning i kundefølgende og klager i en overgangsperiode. Dette er det imidlertid ikke ført statistikk på. Det er heller ikke mange negative medieoppslag, men styrken i en del av oppslagene inkludert billedokumentasjon viser at noen husstander har store utfordringer med ordningen.

Kundetilfredshetsundersøkelsen viser at RiG totalt sett kommer godt ut med i hovedsak fornøyde brukere. Det er derimot en markant nedgang i tilfredshet fra undersøkelsen i 2022. Det kan knyttes til endring i henteordningen, men ikke bare ordningen for matavfall. Kundene er bare middels fornøyd med oppsamlingssystemet generelt og oppsamlingssystemet for matavfall spesielt. Andelen som er misfornøyd er relativt høy.

I den siste undersøkelsen for 2024 ligger RiG også under gjennomsnittet for alle kommuner/IKS for 2022. Men her sammenligner vi undersøkelser som er gjennomført i ulike år. Resultater for de andre kommunene som deltar i renovasjonsbenchmark vil foreligge senere på året.

6.2. Egen beholder, eller fellesløsning

Over 70 % av innbyggerne i Grenland bor i enebolig eller tomannsbolig. Disse vil normalt ha egen beholder for matavfallet. De øvrige husstandene er i leiligheter, rekkehus o.l. De vil i stor grad dele beholder med flere. Utfordringene synes stort sett å være de samme blant de som har egen beholder og de som bruker fellesløsning. Det kan virke som utfordringen med larver i beholder er størst blant de med egen beholder, mens for husstander med fellesløsning er det posekvaliteten på matavfall de er minst fornøyd med. Kundetilfredshetsundersøkelsen viser at de som bor i blokkleiligheter er mer tilfreds med ordningen enn de som bor i eneboliger. Relativt mange av de som bor i leilighet er likevel misfornøyd med ordningen for matavfall.

Normalt sett vil det være større utfordringer med lukt og larver i fellesløsninger enn for de som har egen beholder. Det er flere årsaker til det. Mengden matavfall er vesentlig større, og man ikke har den samme eierfølelsen til oppsamlingseenhetene i en fellesløsning. Det er heller ikke så enkelt å endre adferd på de som benytter ordningen. Resultatet som viser høyere tilfredshet blant de som bor i leilighet kan også ha en sammenheng med hvor stor avstand det er fra egen leilighet til der



oppsamlingsenhetene står. De som bor lenger unna vil ikke kjenne lukt på samme måte som de som bor nær.

6.3. Hentefrekvens

Henting av matavfall hver 14. dag er normal hentefrekvens for matavfall i de fleste kommuner/IKS. Noen kommuner med ukentlig henting vurderer å gå over til 14. dagers hentefrekvens, og kommuner som tidligere gjennomførte ukentlig henting sommerstid, har innført 14. dagers frekvens hele året. Mye tyder på at dette er tilstrekkelig for de fleste husstander. Selv i Avfall Sør, der husstandene kan velge om de vil ha beholdere tømt hver uke, velger de fleste tømning hver 14. dag også om sommeren.

Av de som er misfornøyd med henteordningen for matavfall i RiG er det likevel mange som svarer at årsaken til misnøyen er at matavfallet hentes for sjelden.

6.4. Lukt og larver

Nedbrytning av matavfallet starter relativt raskt i varmt vær og fluelarver klekkes fra noen timer til noen dager. Luktsjenanse og larver i beholder vil derfor kunne oppstå selv ved ukentlig hentefrekvens. Det er likevel sannsynlig at sjenansen vil øke dersom avfallet lagres over lengre tid ettersom beholder i hele perioden tilføres nytt matavfall.

Det er relativt få som klager på lukt og larver i Grenland, men det er ikke tvil om at noen husstander har betydelige utfordringer med dette. Av de som er misfornøyd med henteordningen for matavfall er luktproblemer den nest viktigste årsaken til misnøye, mens larve og skadedyr nevnes i mindre grad. Det er vanskelig å si hva som er årsaken til at noen får store utfordringer, men utfordringene bør kunne avbøtes med ulike tiltak, som må tilpasses den aktuelle abonnenten. Andre kommuner/IKS opplever også utfordringer med lukt og larver uavhengig av hentefrekvens og posetype.

6.5. Bioposen

Vår generelle vurdering er at bioposene som ble anskaffet både 2021 og 2023 holder høy kvalitet, selv om posen er tynn. Kravene som er stilt til posene gjennom de offentlige anskaffelsene virker fornuftige. Posene tåler godt oppsamling av fuktig matavfall så lenge de brukes i luftet kurv, ikke fylles for fulle, og ikke lagres for lenge innendørs.

Det er viktig at bioposen benyttes sammen med luftet kurv. Luftet kurv gjør at matavfallet tørker, og det forebygger risiko for lekkasje og brekkasje. Bruk av tett beholder i kjøkkenbenken kan føre til at fukt trenger igjennom posen og at posen ryker dersom den blir for full.

Det ble ikke delt ut luftet kurv i forbindelse med overgang til ny ordning, men slike kurver er tidligere blitt utdelt til alle husstander da kildesortering av matavfall ble innført. Kurv kan bestilles fra RiG, men



dette er i liten grad kommunisert ut til husstandene. Det finnes ulike kjøkkenløsninger på markedet som er tilpasset kildesortering av avfall, og de fleste av disse har tette beholdere også til matavfall. Det må derfor forventes at det er flere husstander som bruker tett beholder til oppsamling av matavfall. Det vil være en medvirkende årsak til at noen oppfatter posene som dårlige.

Det er stor forskjell på de nye nedbrytbare matavfallsposene og de tidligere svært sterke plastposene som skulle tåle håndteringen gjennom innsamling og sortering i det optiske posesorteringsanlegget. Forskjellen i styrke vil derfor naturlig nok oppleves som stor. Siden bioposene legges i egen beholder for matavfall, er det tilstrekkelig at posene tåler oppsamling i kjøkkenbenken og transport til utendørs beholder. Det er stor sjanse for at væske lekker ut av bioposene i utendørs beholder og det må forventes at det kan gi lukt og fluelarver i varmeperioder. Lukt og fluelarver i matavfallsbeholder er for øvrig ikke et ukjent fenomen, uavhengig av hvilken posetype som benyttes.

Bioposene er tynne og laget i et materiale som er mer tøyelig og fleksibelt enn de tidligere plastposene. Brukerne kan derfor lett oppfatte bioposene som av dårlig kvalitet, selv om kvaliteten er god ved riktig bruk. Svært fulle poser vil strekke seg på grunn av vekten og vil føles litt «fjærende» når man bærer ut posen til beholderen ute. Dette gir en annen opplevelse enn ved bruk av sterke og tykke plastposer.

Bionedbrytbare poser er designet for å brytes ned og vil tape kvalitet over tid. Gamle poser kan derfor lett revne. Normal garantitid for bionedbrytbare poser er ett år.